

Предговор

Поштовани читаоци,

Представљамо Вам, четврту годину за редом, штампано издање Годишњег извјештаја о раду Пореске управе РС.

У Годишњем извјештају о раду представљени су сви остварени резултати у 2012. години за коју можемо рећи да је била изузетно динамична и пуна изазова. И поред тога успјели смо реализовати све задатке и циљеве, како уз труд и знање свих запослених у Пореској управи, тако и уз подршку пореских обвезника који су благовремено испуњавали своје обавезе.

Циљ објављивања Извјештаја о раду за 2012. годину јесте да се резултати рада Пореске управе РС представе широј јавности и на тај начин испоштује принцип транспарентности у раду, а све како би се добила већа подршка јавности и на тај начин повећао степен добровољног извршавања пореских обавеза.

Надамо се да смо у томе успјели те да ћемо и у будућем периоду имати Вашу подршку.

Бања Лука, фебруар 2013. године

Директор

Пореске управе Републике Српске

Зора Видовић

САДРЖАЈ:

I	ПРАВНИ ОКВИР И ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС	3
II	ЉУДСКИ РЕСУРСИ	7
III	ОДНОС ПРЕМА ПОРЕСКИМ ОБВЕЗНИЦИМА	9
	3.1. Информисање пореских обвезника и медијски иступи.....	9
	3.2. Регистровани и deregистровани порески обвезници.....	10
IV	НАЈВАЖНИЈИ РЕЗУЛТАТИ РАДА ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС	11
	4.1. Наплата јавних прихода.....	11
	4.2. Приходи фондова социјалног осигурања.....	13
	4.3. Пријем и обрада пореских пријава.....	17
	4.4. Јединствени систем за регистрацију, контролу и наплату доприноса.....	18
	4.5. Фискални регистар непокретности.....	18
	4.6. Имплементација Интегрисаног информационог система.....	20
	4.7. Контроле, истраге и обавјештајни послови.....	22
	4.7.1. Теренске и канцеларијске контроле.....	22
	4.7.2. Фискализација.....	23
	4.7.3. Истраге и обавјештајни послови.....	25
	4.8. Прекршајни поступак.....	26
	4.9. Рјешења/опомене за плаћање доспјелих обавеза.....	27
	4.10. Поступак принудне наплате.....	28
	4.11. Споразуми/рјешења о одгађању плаћања пореских обавеза.....	29
	4.12. Стање дуга и преплата.....	31
	4.13. Посебни поступци.....	32
	4.14. Издава увјерења и потврде пореским обвезницима.....	33
	4.15. Пореске жалбе – први ниво рјешавања.....	34
	4.16. Поврати, прекњижавања и корекције.....	35
	4.17. Информационе технологије.....	36
	4.18. Општи, административни и финансијско-рачуноводствени послови.....	38
V	УНУТРАШЊА КОНТРОЛА И ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА	39
VI	САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	40
VII	УПУТСТВА, ИНСТРУКЦИЈЕ И ПРАВИЛНИЦИ	44
VIII	ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ	45
	ЗАКЉУЧАК	47

I ПРАВНИ ОКВИР И ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС

Пореска управа РС, као орган Министарства финансија РС, основана је Законом о Пореској управи Републике Српске („Службени гласник РС“ број: 51/01), а који је ступио на

Наша визија – чему тежимо

„Пореска управа Републике Српске треба да буде модерно организована управа и један од стубова државности Републике Српске, високо професионална и ефикасна, динамична, отворена и поштована од стране пореских обвезника, Владе Републике Српске као и код јавности уопште.“

снагу 24. октобра 2001. године и којим се уређује основ за спровођење и извршавање закона из области пореза Републике Српске и на закону заснованих подзаконских прописа, те дефинишу прекршаји и кривична дјела и санкције из области пореза.

Од 01. јануара 2012. године на снази је Закон о пореском поступку Републике Српске („Службени гласник РС“, бр. 102/11) којим се уређују организација, надлежност, права и обавезе Пореске управе РС, права и обавезе пореских обвезника, порески поступак, плаћање пореских обавеза, редовна и принудна

наплата пореских обавеза, као и други начини престанка пореских обавеза, пореска контрола, поступак по правном лијеку и надзор и прекршаји из области пореза у РС.

Према одредбама Закона о пореском поступку РС, ПУРС је надлежна за: регистрацију и идентификацију пореских обвезника, утврђивање пореске обавезе у складу са законом, вршење контроле законитости и правилности примјене пореских прописа, редовну и принудну наплату свих прописаних пореза, контролу обрачуна бруто плата запослених у смислу закона и одредаба Општег колективног уговора, откривање и спрјечавање извршења кривичних дјела и пореских прекршаја у оквиру своје надлежности и подношење извјештаја надлежном тужилаштву, вођење првостепеног пореског поступка, изрицање мјера и казни за пореске прекршаје, вођење пореских евиденција и пореског књиговодства, вођење Фискалног регистра непокретности и друге прописане регистре, информисање и едукацију пореских обвезника, издавање увјерења о којима води службену евиденцију и израда извјештаја о раду.

Наша мисија – због чега постојимо

„Мисија Пореске управе Републике Српске је да досљедно, непристрасно и ефикасно прикупља јавне приходе и тако служи Републици Српској и њеним грађанима.“

Правилником о унутрашњој организацији и

систематизацији радних мјеста у Пореској управи РС („Службени гласник Републике Српске“, број 49/12) као основне организационе јединице образоване су: Сједиште, подручни центри, подручне јединице и привремене канцеларије.

Сједиште Пореске управе РС има надлежност да врши координацију, надзор и контролу рада и јединствено спровођење пореске политике, те пружање стручне помоћи и едукацију запослених на свим нивоима организационих структура Пореске управе.

У Сједишту Пореске управе РС образовани су:

- ❖ Одјељење за стручне послове менаџмента,
- ❖ Сектор за контролу, истраге и обавјештајне послове,
- ❖ Сектор за управљање наплатом пореза,
- ❖ Сектор за услуге пореским обвезницима,
- ❖ Сектор за информационе технологије,
- ❖ Сектор за централну обраду пореских докумената,
- ❖ Сектор за људске ресурсе и
- ❖ Сектор за заједничке послове.

У Пореској управи РС са статусом сектора образовани су сљедећи подручни центри, као основне организационе јединице:

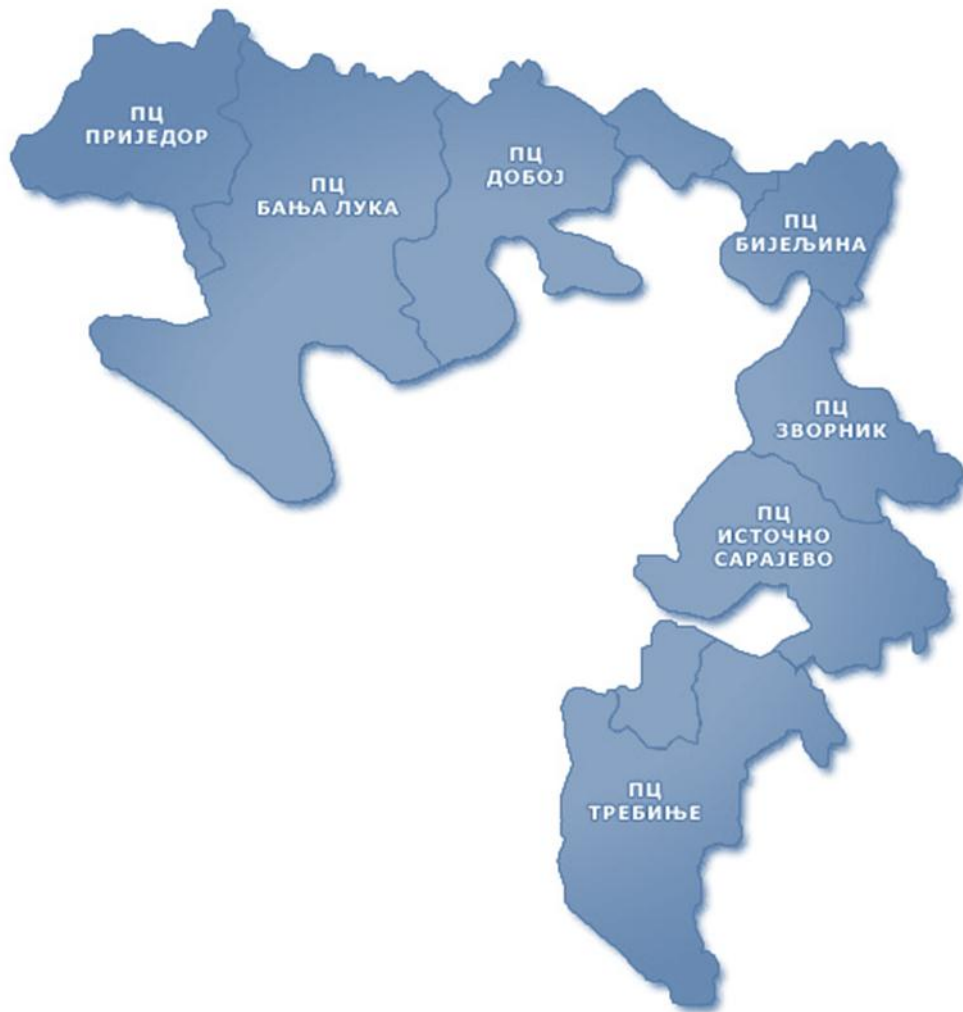
- ❖ Подручни центар Бања Лука са сједиштем у Бања Луци,
- ❖ Подручни центар Приједор са сједиштем у Приједору,
- ❖ Подручни центар Добој са сједиштем у Добоју,
- ❖ Подручни центар Бијељина са сједиштем у Бијељини,
- ❖ Подручни центар Зворник са сједиштем у Зворнику,
- ❖ Подручни центар И.Сарајево са сједиштем у И.Сарајеву и
- ❖ Подручни центар Требиње са сједиштем у Требињу.

У подручним центрима Пореске управе РС рад се одвија у:

- ❖ Одјељењу за контролу,
- ❖ Одјељењу за услуге пореским обвезницима и редовну наплату,
- ❖ Одјељењу за принудну наплату,
- ❖ Одјељењу за правне и административно - техничке послове,
- ❖ Подручним јединицама и
- ❖ Привременим канцеларијама.

Територијална организација Пореске управе РС

II ЛЉДСКИ РЕСУРСИ

Пореска управа РС је на дан 31.12.2012. године имала **764 запослена**, од чега:

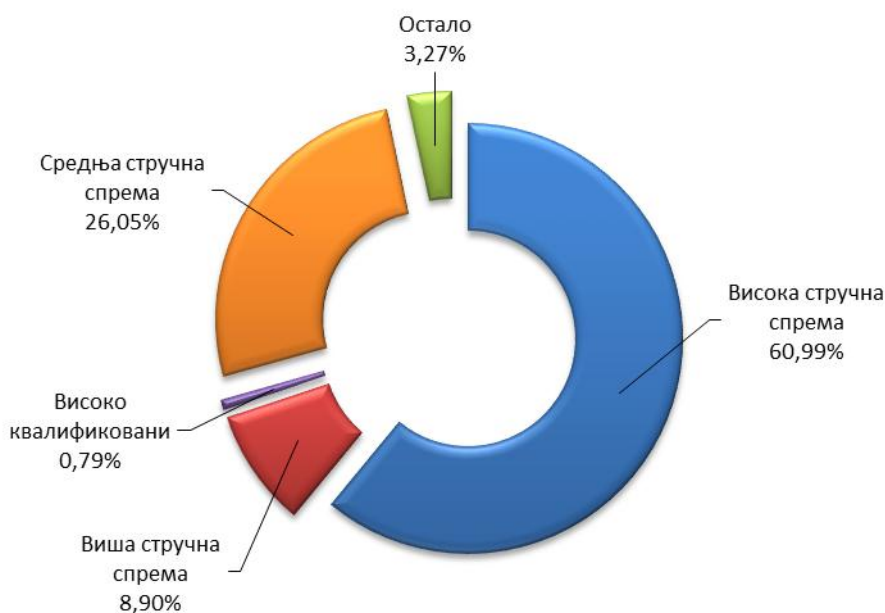
- 729 запослених на неодређено вријеме,
- 27 запослених на одређено вријеме и
- 8 приправника.

У 2012. години донесен је и усвојен нови **Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Пореској управи РС** („Службени гласник РС“, број 49/12), те је у складу са истим извршено распоређивање запослених на радна мјеста. Овим Правилником систематизовано је 155 радних мјеста са 820 извршилаца. Такође, израђен је и **Правилник о критеријумима за распоред државних службеника** на радна мјеста која су утврђена новим Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Пореској управи РС и то у случајевима када је радно мјесто по новом Правилнику укинута или је дошло до смањења броја извршилаца у односу на раније важећи Правилник.

Образовна структура запослених је сљедећа:

- 466 са високим образовањем,
- 68 са вишим образовањем,
- 6 висококвалификованих,
- 199 са средњим образовањем и
- 25 осталих.

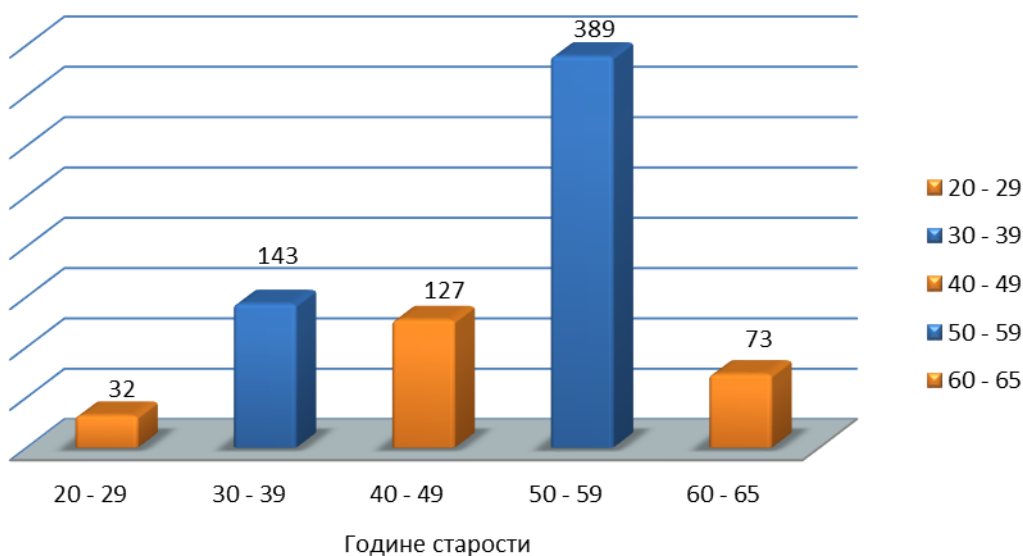
Образовна структура запослених у Пореској управи РС на дан 31.12.2012. године

Старосна структура запослених је сљедећа:

- 4,19% запослених година старости од 20 до 29 година,
- 18,72% запослених година старости од 30 до 39 година,
- 16,62% запослених година старости од 40 до 49 година,
- 50,92% запослених година старости од 50 до 59 година и
- 9,55% запослених година старости од 60 до 65 година старости.

Старосна структура запослених у Пореској управи РС на дан 31.12.2012. године

Иако је претходних година дошло до низа измјена законских рјешења у области фискалне политике, као што су увођење Јединственог система регистрације, контроле и наплате доприноса, примјена Закона о порезу на непокретности, измјене Закона о порезу на доходак и Закона о доприносима и сл. што је у значајној мјери повећало обим посла у надлежности Пореске управе, успјели смо да одговоримо на ове изазове са постојећим бројем запослених.

Пореска управа је препознала едукацију својих запослених као изузетно значајан аспект на путу реализације зацртаних радних задатака и циљева. У том смислу, пружена је могућност запосленима у ПУРС да кроз разне видове семинара, едукација, радионица и слично прошире своје знање и размјене искуства из различитих области пореске политике.

У 2012. години **реализоване су укупно 44 интерне и екстерне едукације на којима су присуствовала 633 полазника.**

III ОДНОС ПРЕМА ПОРЕСКИМ ОБВЕЗНИЦИМА

Пореска управа РС као орган који врши наплату јавних прихода и спровођење закона и правних прописа, те као сервис пореских обвезника има обавезу да досљедно, ефикасно и непристрасно спроводи све законе из надлежности Пореске управе, као и да пружи квалитетне услуге пореским обвезницима и благовремено информише јавност о свим актуелностима у области пореске политике како би се повећао степен добровољног извршавања пореских обавеза.

3.1. Информисање пореских обвезника и медијски иступи

Самопријављивање, односно добровољно испуњавање пореских обавеза је кључни моменат у пореском систему РС. Већи степен добровољног испуњавања пореских обавеза снижава трошкове прикупљања јавних прихода, али намеће обавезу Пореској управи РС да своју улогу све више схвата као сервис пореских обвезника. Из тог разлога смо пореским обвезницима омогућили да нам се обрате на различите начине.

У 2012. години у Сектору за услуге пореским обвезницима забиљежили смо сљедећи број контаката са пореским обвезницима:

Контакт	План 2012.	Извршено 2012.	Извршено 2011.	Реализација плана	Индекс 12/11
Пријем странака у канцеларијама	500	704	680	141%	104
Путем телефона	11.900	17.063	16.757	143%	102
Путем e-mail-а	655	966	981	147%	98
Путем писане кореспонденције	430	355	594	83%	60
Тематски састанци	4	13	7	325%	186
Семинари за пореске обвезнике	4	6	3	150%	200
Јавно информисање у сарадњи са портпаролом ПУРС	10	25	46	250%	54
Јавни позив за подношење пореских пријава за 2011.	1	1	1	100%	100
Порески календари за 2012.	3	3	3	100%	100
Порески водичи и леци	0	4	0	-	-
Организовање анкете	4	2	1	50%	200
Информисање путем Web странице	65	132	108	203%	122

Из претходне табеле видљиво је да је у 2012. години планирано 13.576 услуга пореским обвезницима, а извршене су 19.274 услуге што је за 42% више него што је планирано. У односу на 2011. годину извршено је готово исти број услуга пореским обвезницима.

Током цијеле 2012. године настојали смо да побољшамо квалитет пружања услуга пореским обвезницима публикавањем важних информација из области пореске политике на нашој Web странице www.poreskaupravar.org.

О квалитету Web странице и о томе да се на њој налазе све потребне информације за пореске обвезнике говори и 342.729 посјета Web страници ПУРС. Највећи број посјета забиљежен је у фебруару и марту с обзиром на то да законски прописани рокови за подношење великог броја пореских пријава доспијевају крајем првог квартала. У односу на прошлу годину забиљежено је 27% мање посјета Web страници ПУРС. Један од разлога због чега је број посјета у 2011. години био изнад просјека јесте и чињеница да је 31.03.2011. године истицао рок за пријаву непокретности тако да се велики број пореских обвезника везано за Закон о порезу на непокретности информисао управо путем Web странице ПУРС.

На Web страници Пореске управе, поред обавјештења и упутстава за пореске обвезнике, благовремено се објављују и све измјене у прописима и новине битне за пореске обвезнике које су повезане са роковима за подношење пријава или плаћања.

Пореској управи је потребна подршка јавности, а да би јавност разумјела нашу улогу, одговорност и функцију Пореске управе РС, њен рад је транспарентан и базиран на примјени одредби Закона о пореском поступку РС и Закона о слободи приступа информацијама.

Током 2012. године ПУРС је у медијима иступила 294 пута, од чега је 205 иступа реализовано из Сједишта, те 89 иступа у подручним центрима. У овај број нису укључени новински текстови којих је у 2012. години објављено укупно 104.

Најактуелнија тема у протеклој години била је примјена Закона о порезу на непокретности, у вези којег смо иступали сваки мјесец, те имали многе кампање, тј. позиве да се пријави имовина, поднесу приговори, подигну рачуни, те плати ова обавеза.

3.2. Регистровани и дерегистровани порески обвезници

Пореска управа РС је у 2012. години у **Регистар пореских обвезника** уписала нових 58.354 пореска обвезника, док су истовремено за тај период дерегистрована 2.704 пореска обвезника.

Порески обвезници	Регистровани	Дерегистровани
Правна лица	1.286	268
Физичка лица (предузетници)	2.793	1.753
Грађани	49.468	180
Остали*	4.807	503
УКУПНО	58.354	2.704

*Пословне јединице правних лица из ФБИХ и Брчко Дистрикта, страна пословна и дипломатска представништва, странци, нерезиденти, (де)регистровани по службеној дужности.

Пореска управа је на дан 31.12.2012. године била сервис за **1.764.728 пореских обвезника**, од чега:

- 26.568 правних лица без пословних јединица,
- 43.571 самосталног предузетника без пословних јединица,
- 1.651.957 грађана и
- 42.632 осталих.

IV НАЈВАЖНИЈИ РЕЗУЛТАТИ РАДА ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС

4.1. Наплата јавних прихода

Пореска управа РС је у 2012. години наплатила укупно **2,05 милијарди КМ јавних прихода**. Поред наплате путем рачуна јавних прихода, у овај износ укључена је и наплата путем обвезница унутрашњег дуга РС у износу од 13,34 милиона КМ. План наплате јавних прихода за 2012. годину реализован је 96%, док је у односу на 2011. годину наплаћен приближно исти износ јавних прихода.

РБ	НАЗИВ ПРИХОДА	Ребаланс (Р)	Остварење (О)		О/Р	12/11	Разлика (2012-2011)
		2012.	2012.	2011.			
1. ДИРЕКТНИ ПОРЕЗИ		419.145.646	418.926.590	418.773.856	100%	100	152.734,06
1.1.	Порез на доходак	260.272.386	263.685.648	251.349.171	101%	105	12.336.477,49
1.2.	Порез на добит	124.106.000	128.569.456	136.259.657	104%	94	-7.690.201,65
1.3.	Порез на употребу, држање и ношење добара	11.096.000	11.225.740	10.899.054	101%	103	326.686,07
1.4.	Порез на непокретности, порези на имовину	23.671.260	15.445.747	20.265.975	65%	76	-4.820.227,85
2. ДОПРИНОСИ		1.361.891.254	1.320.800.282	1.328.621.697	97%	99	-7.821.414,76
2.1.	Фонд ПИО	745.891.254	705.297.223	708.833.595	95%	100	-3.536.372,35
2.2.	Фонд здравственог осигурања	518.400.000	520.460.345	524.976.397	100%	99	-4.516.052,61
2.3.	Фонд дјечије заштите	56.500.000	54.604.822	54.684.783	97%	100	-79.960,43
2.4.	Завод за запошљавање	37.200.000	36.823.489	36.136.696	99%	102	686.793,69
2.5.	Фонд за запошљавање лица са инвалидитетом	3.900.000	3.614.403	3.990.226	93%	91	-375.823,05
3. ОСТАЛИ ЈАВНИ ПРИХОДИ		338.336.456	299.492.165	303.401.433	89%	99	-3.909.268,70
3.1.	Таксе и накнаде	206.643.722	195.155.085	191.879.387	94%	102	3.275.697,40
3.2.	Накнаде за приређивање игара на срећу	14.877.662	14.624.361	14.108.868	98%	104	515.492,99
3.3.	Казне	21.504.766	19.668.033	22.127.134	91%	89	-2.459.101,25
3.4.	Остали приходи	29.885.462	38.176.403	47.106.373	128%	81	-8.929.969,58
3.5.	Концесионе накнаде	65.424.844	31.868.282	28.179.670	49%	113	3.688.611,74
4.	ЗАОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ИНД. ПОРЕЗА	1.436.290	6.030.742	4.193.762	420%	144	1.836.979,60
УКУПНИ ЈАВНИ ПРИХОДИ КОЈИ СУ У НАДЛЕЖНОСТИ ПУРС		2.120.809.646	2.045.249.779	2.054.990.749	96%	100	-9.740.969,80

Највећи процентуални раст наплаћених директних пореза у односу на прошлу годину остварен је по основу пореза на доходак (за 5%). Такође, и порез на употребу, држање и ношење добара је за 3% виши у односу на 2011. годину.

Наплаћени приходи фондова социјалног осигурања су на граници прошлогодишњег оставрења, тј. наплаћено је 1,32 милијарде КМ доприноса. О приходима фондова социјалног осигурања биће више ријечи у наредном поглављу.

Наплаћени приходи по основу пореза на добит су за 6% мањи у односу на прошлу годину, а један од разлога је и пад привредне активности услед утицаја економске кризе на опште стање привреде у Републици Српској, а самим тим и пада остварене добити као основице за обрачун пореза. Порези на непокретности и имовину су мањи за 24% у односу на прошлогодишње остварењ, а што је посљедица чињенице да се ради о првој години примјене Закона о порезу на непокретности у којој су се јавили многи проблеми као што су немогућност издавања пореских рачуна, проблеми приликом достављања, уложени приговори и др.

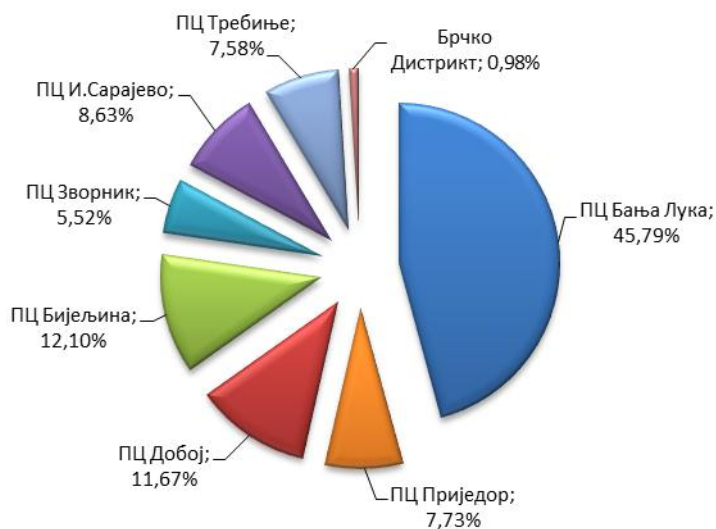
У категорији осталих јавних прихода раст наплате биљеже концесионе накнаде и то за 13%, те накнаде за приређивање игара на срећу за 4% више у односу на 2011. годину, док су наплаћени приходи по основу такса и накнада виши за 2% у односу прошлу годину. Наплаћене заостале обавезе по основу индиректних пореза у 2012. години су веће за 1,84 милиона КМ него у претходној години.

Када упоредимо наплату јавних прихода у односу на план, најзначајнији раст у прикупљању јавних прихода остварен је у категорији осталих прихода (128% ребаланса), затим слиједи порез на добит (104% ребаланса), те порез на доходак и порез на употребу, држање и ношење добара са 101% реализације ребаланса. Процент реализације плана наплате осталих јавних прихода креће се од 49% (концесионе накнаде) до 98% (накнаде за приређивање игара на срећу). Наплаћене заостале обавезе по основу индиректних пореза у 2012. години су преко 4 пута веће у односу на планирану величину.

Што се тиче наплате јавних прихода по подручним центрима можемо констатовати да су сви подручни центри на граници остварења плана наплате јавних прихода за 2012. годину, а проценат реализације плана се креће од 94% (ПЦ И.Сарајево и ПЦ Требиње) до 100% (ПЦ Приједор).

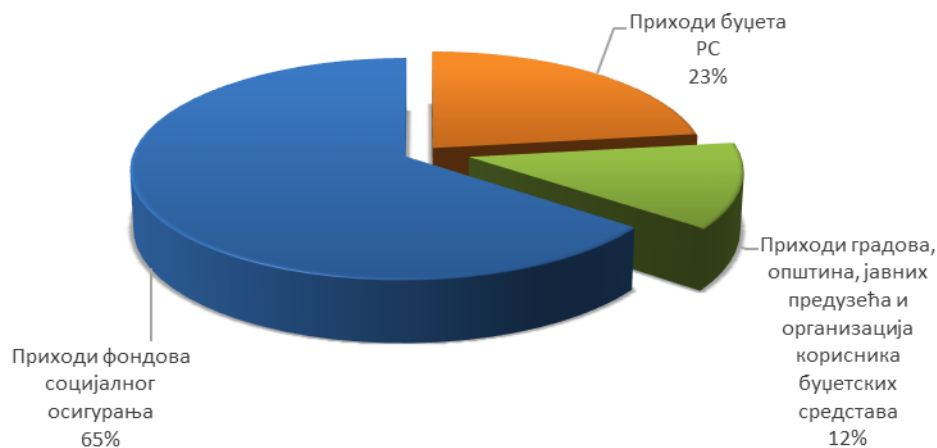
Бољу наплату јавних прихода у односу на претходну годину, остварио је ПЦ Приједор, подручни центри Бања Лука и Бијељина су на нивоу прошлогодишњег остварења, а остали подручни центри су на граници остварења наплате из 2011. године.

Учешће подручних центра ПУРС у наплаћеним јавним приходима за 2012. годину

Од 2.045.249.779 КМ наплаћених јавних прихода за које је надлежна Пореска управа РС на Јединствени рачун Трезора до 31.12.2012. године, као приход Буџета РС, расподјељено је 468,03 милиона КМ, приходи фондова социјалног осигурања су 1,32 милијарде КМ, а приходи градова, општина, јавних предузећа и организација корисника буџетских средстава 256,42 милиона КМ.

Учешће појединих категорија јавних прихода у укупним јавним приходима за 2012. годину за које је надлежна ПУРС

4.2. Приходи фондова социјалног осигурања

Пореска управа РС је надлежна за утврђивање, контролу и наплату доприноса за финансирање пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања, осигурања од незапослености и дјечије заштите Републике Српске. Од 20.03.2009. године у надлежности ПУРС је и контрола обрачуна и наплата доприноса за запошљавање лица са инвалидитетом.

Прикупљени приходи фондова социјалног осигурања у 2012. године износе укупно **1,32 милијарде КМ**.

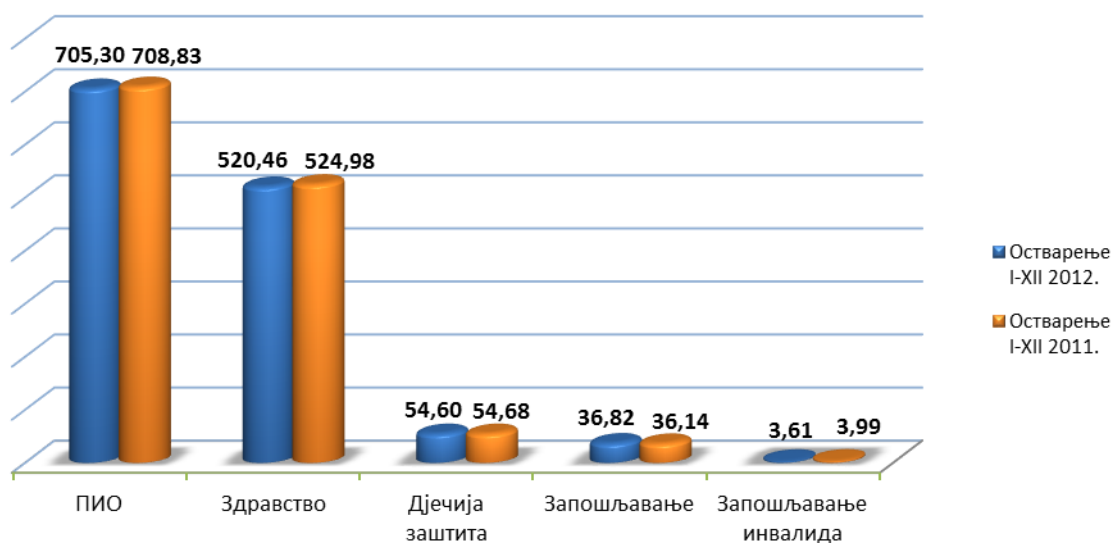
План и остварење наплате доприноса по фондовима у 2012. години

ФОНД	План 2012.	Остварење 2012.	Остварење 2011.	Реализација плана	Индекс 12/11
ПИО	745.891.254	705.297.223	708.833.595	95%	100
Здравство	518.400.000	520.460.345	524.976.397	100%	99
Дјечија заштита	56.500.000	54.604.822	54.684.783	97%	100
Запошљавање	37.200.000	36.823.489	36.136.696	99%	102
Запошљавање инвалида	3.900.000	3.614.403	3.990.226	93%	91
УКУПНО	1.361.891.254	1.320.800.282	1.328.621.697	97%	99

Из претходне табеле се уочава да је план наплате доприноса за 2012. годину реализован 97%. Процент реализације плана по фондовима креће се од 93% (Фонд за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида) до 100% (Фонд здравственог осигурања).

У односу на претходну годину прикупљено је 7,82 милиона КМ, односно 1% мање доприноса. Наплата доприноса за запошљавање је за 2% већа него у 2011. години, док су приходи Фонда ПИО и Фонда дјечије заштите на нивоу прошлогодишњег остварења. Затим слиједи приходи Фонда здравственог осигурања који су за 1% мањи него у претходној години, док су наплаћени доприноси за запошљавање лица са инвалидитетом мањи за 9% у односу на исти период прошле године.

Приходи фондова социјалног осигурања у 2012/2011. години (у мил. КМ)

Пореска управа РС је у 2012. години посебно пратила извршавање законских обавеза са становишта благовремености пријављивања и плаћања доприноса. У том смислу, против пореских обвезника који нису поднијели пријаве за доприносе, Пореска управа РС је у 2012. години поднијела 1.170 прекршајних налога.

Проблеми због којих нису поднесени прекршајни налози против обвезника који не подносе пореске пријаве су, прије свега, значајан број неисправних пријава које се морају накнадно у контакту са пореским обвезницима кориговати, велики број пореских обвезника који не раде, а нису одјавили ЈИБ, велики број пореских обвезника из Федерације БиХ и сл.

Поступак подношења прекршајних налога не даје свој пуни ефекат из разлога што највећи број пореских обвезника којима су издати налози тражи судско одлучивање. Инспектори ПУРС су обавезни да присуствују рочиштима, а већина обвезника бива условно кажњена.

Када се сагледају сви проблеми с којима се Пореска управа суочава у свом раду, те тренутни економски амбијент у којем послују порески обвезници, сматрамо да је постотак од 97,2% поднесених пријава за доприносе у односу на очекивани број, као и процијењена наплативост од 88,6% доприноса у 2012. години више него добар резултат нашег рада на спровођењу Закона о доприносима у претходном периоду.

У протеклих десет година наплата доприноса се више пута увећала, од 384 милиона КМ наплаћених доприноса у 2002. години, преко 556,8 милиона КМ у 2005. години до 1 милијарде и 320 милиона КМ у 2012. години. На наплату овог износа доприноса је свакако утицала и измјена законских прописа у овој области, али у значајној мјери и рад и залагање Пореске управе. Увођењем Јединственог система за регистрацију, контролу и наплату доприноса створени су услови за ефикаснију контролу и наплату доприноса, али су у исто вријеме створене и додатне обавезе Пореској управи које се не тичу само наплате ових обавеза, него у великој мјери утичу на остваривање права обвезника доприноса, а што је посебно осјетљива

проблематика. Пореска управа није добила додатне ресурсе за ове послове, већ је дио постојећих ресурса морала преусмјерити на ове нове послове. У наредном периоду посебан изазов за Пореску управу биће како одржати достигнути степен наплате доприноса, али истовремено и како квалитетно и ажурно одговорити на нове обавезе према обвезницима доприноса у сегменту остваривања њихових права по основу плаћених доприноса.

4.3. Пријем и обрада пореских пријава

Пореска пријава је извјештај пореског обвезника Пореској управи о оствареним приходима, извршеним расходима, добити, имовини и другим чињеницама и актима битним за утврђивање пореске обавезе (Закон о пореском поступку РС, члан 30, став 1).

У 2012. години **службеници Пореске управе РС запримили су 1.644.733 пореске пријаве** укључујући и пријаве за упис у Фискални регистар непокретности и пријаве које се односе на Јединствени систем за регистрацију, контролу и наплату доприноса.

Највећи број поднесених пријава у 2012. години односи се на Мјесечну пријаву пореза по одбитку-Образац 1002 којих је укупно поднесено 879.623. Такође, у

2012. години поднесен је и значајан број пријава за упис у фискални регистар непокретности (159.611 пријава) без обзира што је рок за подношење ових пријава истекао 31.03.2011. године.

План пријема пореских пријава за 2012. годину реализован је 110%.

Електронско подношење пореских пријава

Од 2007. године Пореска управа РС је омогућила пореским обвезницима електронско подношење мјесечних пријава пореза по одбитку (МПО-1002). Израдом овог софтвера смањено се број ручно унесених и скенираних пријава.

Правилником о поступку и начину подношења пореских пријава („Службени гласник РС“, број 35/12) предвиђено је обавезно подношење електронских пријава 1002 за пореске обвезнике који имају више од 15 запослених, чиме је, између осталог, значајно унапређена ажурност обраде пореских пријава.

У 2012. години **електронским путем поднесено је 530.528 пријава МПО-1002** што чини 60% од укупно поднесених пријава МПО-1002 у 2012. години. Вриједност пореза на доходак исказана на електронски поднесеним пријавама износи 284,57 милиона КМ, а доприноса 1,61 милијарду КМ.

РБ	Извјештајна ставка	План 2012.	Остварено 2012.	Остварено 2011.	Реализација плана	Индекс 12/11
1.	Број електронски поднесених пријава	150.000	530.528	414.226	354%	128
1.а	Број подносилаца пријава електронским путем	20.000	19.865	16.314	99%	122
2.	Број ставки на електронски поднесеним пријавама	3.300.000	8.498.279	7.225.236	258%	118
3.	Износ пореза исказаних на електронски поднесеним пријавама [у КМ]	144.000.000	284.572.745	235.380.296	198%	121
4.	Износ доприноса исказаних на електронски поднесеним пријавама [у КМ]	1.140.000.000	1.614.036.751	1.412.075.739	142%	114

4.4. Јединствени систем за регистрацију, контролу и наплату доприноса

У склопу реформе пензијског система Републике Српске, Пореска управа РС је од 01.01.2010. године започела имплементацију **Јединственог система за регистрацију, контролу и наплату доприноса**.

Суштина овог система наплате доприноса јесте у томе да Пореска управа РС преузима поступак регистрације уплатилаца и обвезника доприноса, контролу пријављених и извршених уплата доприноса и наставља са наплатом дуговања по том основу, а ванбуџетски фондови настављају са пружањем услуга и исплатама својим корисницима. У том смислу, успостављена је јединствена база података у Пореској управи РС која располаже овим подацима и размјењује их са ванбуџетским фондовима.

У 2012. години примљено је 173.168 пријава везана за ЈСНД (ПД 3100, ПД 3110, ПД 3120, ПД 3210), а у апликацију за унос и контролу ПД пријава унесено је 169.538 пријава (97,91% од примљених пријава). Процент уноса пријава у апликацију показује висок степен ажурности пореских службеника у подручним јединицама без обзира на повећани обим посла који је настао почетком примјене ЈСНД-а.

У сљедећој табели дат је преглед примљених пријава везаних за ЈСНД у 2012. години:

Назив пореске пријаве	Планирано у 2012.	Примљено у 2012.	Процент реализације плана
ПД 3100 – Пријава/промјена/одјава уплате доприноса	149.445	150.807	101%
ПД 3110 - Пријава/промјена/одјава индивидуалне уплате доприноса	9.664	7.201	75%
ПД 3120 – Пријава/одјава уплате доприноса у одређеним околностима	3.363	3.132	93%
ПД 3210 – Захтјев за одјаву обвезника доприноса	877	12.028	1.372%
ПД 3220- Захтјев за промјену података о доприносима у годишњем увјерењу	13.184	0	0%
УКУПНО	176.533	173.171	98%

4.5. Фискални регистар непокретности

Надлежности Пореске управе РС у вези са примјеном Закона о порезу на непокретности („Службени гласник РС“, бр. 110/08 и 118/09) односе се на:

- регистрацију свих опорезивих и неопорезивих непокретности у Републици Српској,
- успостављање и вођење Фискалног регистра непокретности,
- процјену вриједности непокретности,
- припрему и издавање пореских рачуна,
- вођење евиденције о уплатама пореза и пореским рачунима и
- вршење других обавеза из надлежности ПУ које се повезане са примјеном овог Закона.

Према новом Закону о порезу на непокретности, чија је примјена почела 01.01.2012. године, основица за опорезивање непокретности је њена тржишна вриједност.

Активност уписа непокретности у Фискални регистар непокретности започета је током 2009. године, а до сада је примљено преко 2,77 милиона пријава непокретности.

У сљедећој табели дат је преглед поднесених пријава за регистрацију непокретности у току 2009, 2010, 2011. и 2012. године:

РБ	Врста пријаве/ Врста посла	ПФРН	ЗОПН	ЗУПО	УКУПНО
1.	Примљено/ протоколисано	2.157.767	300.106	313.062	2.770.935
2.	Унесено	2.153.001	295.837	309.652	2.758.490
Остало за унос (1-2)		4.766	4.269	3.410	12.445

ПФРН – Пријава за упис у Фискални регистар непокретности

ЗОПН – Захтјев за ослобађање плаћања пореза

ЗУПО – Захтјев за умањење пореске основице за непокретности

Из табеларног прегледа се види да још увијек нису унесене све пријаве јер не садрже све потребне податке. Пореска управа је контактирала пореске обвезнике који су поднијели непотпуне пријаве да отклоне недостатке, међутим обвезници се нису одазвали.

**Преглед протоколисаних пријава за упис у
Фискални регистар непокретности у 2012. години**

Назив пореске пријаве	План 2012.	Примљено 2012.	Процент реализације плана
ПФРН – Пријава за упис у Фискални регистар непокретности	135.151	159.611	118%
ЗУПО – Захтјев за умањење пореске основице за непокретности	23.022	41.920	182%
ЗОПН – Захтјев за ослобађање плаћања пореза	21.085	46.375	220%
ПНВН – Пријава за промјену намјене или вриједности непокретности	5.225	1.257	24%
ПВОН – Пријава за промјену власника/одјаву непокретности	27.873	5.639	20%
УКУПНО	212.356	254.802	120%

Фискални регистар непокретности успостављен је на нивоу свих података које треба да садржи према Закону о порезу на непокретности изузев у дијелу који се односи на плаћеност пореских обавеза.

Порез на непокретности утврђује се издавањем пореских рачуна примјеном пореске стопе на процијењену тржишну вриједност непокретности коју је утврдила Пореска управа. Када је у питању процјена вриједности непокретности по моделу масовне процјене, овај посао Пореска управа је обавила успјешно о чему говори податак да је најмање приговора на пореске рачуне било по основу процијењене тржишне вриједности.

РБ	ОПИС	Износ
1.	Укупан број регистрованих непокретности	2.715.704
2.	Површина свих непокретности	18.094.873.630,95
3.	Процијенена вриједност свих непокретности	45.377.615.365,84
4.	Умањење пореске основице (образац ЗУПО)	8.841.747.773,24
5.	Ослобађање од плаћања пореза (образац ЗОПН)	12.115.160.719,92
Пореска основица (3-4-5)		24.420.706.872,68

До 31.12.2012. године издато је укупно 412.288 пореских рачуна за непокретности. Порески рачуни издати су по свим пријавама које су садржавале потпуне и тачне податке о пореским обвезницима и непокретностима. Неиздати порески рачуни (14.816) односе се на пријаве за које је утврђен различит облик неисправности чије је отклањање у току.

Значајан број пореских рачуна није достављен. Достављање пореских рачуна вршено је путем достављача и путем поште, али је у оба случаја било доста безуспјешних покушаја. Одлучено је да ће се порески рачуни чија је достава била безуспјешна и путем поште сматрати достављеним у складу са чланом 18. став 3. Закона о пореском поступку РС односно сматраће се достављеним у року од три дана ода дана предаје пошти.

Наравно, порески рачуни достављени на претходно описани начин значајно ће утицати на смањење наплате јер ипак порески обвезници нису упознати са обавезом за плаћање.

Ријешено је и 87% од укупног броја уложених приговора на пореске рачуне, али је порез који је ријешен приговорима далеко мањи, само 29%, што указује да су неријешени они приговори гдје је обавеза већа, односно рјешавање по приговору сложеније.

4.6. Имплементација Интегрисаног информационог система

Пореска управа РС је 18.06.2012. године потписала Уговор о набавци и имплементацији интегрисаног информационог система ПУРС са „S&T SERBIA“ ДОО, Београд и „SIRIUS“ ДОО, Бањалука. Основни циљ имплементације интегрисаног информационог система јесте да омогући ефикасно управљање јавним приходима РС кроз поједностављен процес пружања услуга пореским обвезницима и јавним институцијама. Његовим увођењем очекује се раст пореских прихода за минимално 3% на годишњем нивоу, те смањење трошкова рада Пореске управе за око 20%, што у конкретном случају значи око 60 милиона КМ више прихода и око 4 милиона КМ уштеде по основу трошкова рада ПУРС.

Имплементација интегрисаног информационог система ће трајати 4 године и одвијаће се кроз три функционалне фазе. Првој фази имплементације у складу са методологијом за имплементацију пројекта претходила је Припрема пројекта. У току Припреме пројекта у децембру 2012. године сачињен је и усвојен Документ опсега пројекта, којим је дефинисано шта ће од функционалности бити имплементирано кроз Пројекат. Такође, усвојени су и сљедећи документи: Нацрт пројекта, План пројекта, Стандарди пројекта и Пословник пројекта. Изради ових докумената претходио је низ радионица у којима су учествовала стручна лица

испред ПУРС за поједине функционалне области и представници S&T SERBIA“ ДОО, Београд као имплементатора.

Сљедећи пословни процеси ће бити обухваћени кроз прву функционалну фазу:

ФАЗА	ПЕРИОД		ПОСЛОВНИ ПРОЦЕСИ
	I ФАЗА		
	Постимпл. подршка		
	15.01.2013.	01.04.2014.	
	01.04.2014.	30.05.2014.	
TRM			Републичке таксе Комуналне таксе Боравишне таксе (Остале накнаде, Порези од игара на срећу, Порези на регистровано оружје – у фази ВВР-а ће се одлучити да ли ће се и ове пријаве укључити у имплементацију до првог преласка у продукцију) Ова одлука ће се донијети ако и само ако и имплементатор и корисник процијене да ове активности неће угрозити постављене рокове
PSCD FI			Сви процеси из PSCD-а Припадајућа увјерења FI – синтетичка евиденција пореског књиговодства Сва остала књижења – ручно у 1. фази Регистар пореских обвезника – као пратећа евиденција, све до потпуног гашења постојећег регистра
CRM-СМ			Управни поступци: 1. Принудна наплата до блокаде рачуна 2. Поступак контроле (уз поступак привременог обезбјеђења наплате)
BI	01.05.2013.		Извјештавање на овом нивоу
HR			Дио процеса – организациона структура и кадровска евиденција
nonSAP			Апликација за обрачун зарада
CRM-IC CRM-Content Management			Канцеларијско пословање Одлука у ВВР 1. функционалне фазе о моменту имплементације

У октобру и новембру 2012. године одржана је и обука из ASAP методологије, тј. методологије за имплементацију пројекта, као и основна обука за ARIS, тј. софтверски алат за моделовање пословних процеса. Обука је у првом кругу организована за чланове тима за имплементацију, а након што се формирају пројектни тимови за поједине функционалне области, сличне обуке ће се организовати и за чланове пројектних тимова.

У новембру 2012. године је, за представнике Пореске управе РС на челу са директорицом, организована радна посјета SAP, у Waldorf-у, Њемачка. Иначе, SAP је произвођач софтверског рјешења које ће се имплементирати у ПУРС. Циљ посјете је био да се осигура додатна подршка у имплементацији пројекта, прије свега од произвођача софтвера.

У наредним годинама и мјесецима предстоје нам интензивне активности како би успјешно имплементирали интегрисани информациони систем. Од новог информационог система можемо очекивати побољшање ефективности и ефикасности у раду ПУРС, али да би наведени систем успјешно профункционисао, кључно је да се у његову имплементацију укључе сви запослени у ПУРС.

4.7. Контроле, истраге и обавјештајни послови

4.7.1. Теренске и канцеларијске контроле

Рад инспектора за контролу у Пореској управи РС одвијао се у правцу испитивања правилности вођења пословних књига и евиденција пореских обвезника, пријављивања, плаћања и утврђивања пореза.

У извјештајном периоду **извршено је 4.226 контрола на нивоу ПУРС**, од чега је 168 контрола извршено код великих пореских обвезника.

Инспектори ПУРС су у извршеним контролама, поред пријављених, а неплаћених обавеза, додатно утврдили износ од 33,10 милиона КМ непријављених обавеза, односно 56,93 милиона КМ укључујући и камату. За обавезе које нису плаћене инспектори су, након извршених контрола, донијели рјешења за плаћање на укупан износ обавеза од 74,15 милиона КМ (основни дуг + камата).

У добровољном периоду уплаћено је 10,57 милиона КМ или 14,26% од укупних обавеза наложеним рјешењем за плаћање. Такође, по 59 контрола завршених у претходном периоду, у извјештајном периоду у добровољном року наплаћено је 4,41 милион КМ.

У односу на 2011. годину извршено је 308 контрола више, док је план контрола за 2012. годину реализован 111%.

Врста контроле	Број контрола			Процент извршења плана	Индекс 12/11
	План 2012.	Извршене контроле 2012.	Извршене контроле 2011.		
Теренске контроле	1.786	1.675	1.508	94%	111
Канцеларијске контроле	2.037	2.551	1.508	125%	106
УКУПНО КОНТРОЛЕ	3.823	4.226	3.918	111%	108

Код 2.860 извршених контрола, односно код 68% од укупног броја извршених контрола утврђене су неправилности које су почињене од стране пореских обвезника, док су код њих 2.626 у контроли утврђене нове обавезе.

	2012. година			2011. година			Индекс 2012/2011		
	Број пореских обвезника	Износ новоутврђених обавеза	Износ новоутврђених обавеза са каматом	Број пореских обвезника	Износ новоутврђених обавеза	Износ новоутврђених обавеза са каматом	Број пореских обвезника	Новоутврђене обавезе	Новоутврђене обавезе са каматом
Теренске контроле	1.326	31.414.227	54.634.144	1.202	39.847.404	65.201.456	110	79	84
Канцеларијске контроле	1.300	1.686.731	2.298.174	1.270	1.613.104	2.865.698	102	105	80
УКУПНО	2.626	33.100.959	56.932.318	2.472	41.460.508	68.067.154	106	80	84

По завршетку контрола овлаштени службеници Пореске управе РС издали су 405 прекршајних налога на укупан износ од 427.301 КМ због уочених неправилности у раду контролисаних пореских обвезника.

Поднесена су и 34 захтјева за покретање прекршајног поступка, а на рјешења инспектора уложено је 98 жалби.

4.7.2. Фискализација

Пореска управа РС је током 2008. године започела пројекат имплементације Закона о фискалним касама у РС („Службени гласник РС“, број 69/07). Циљ процеса фискализације је довођење у равноправан положај свих обвезника, уређење тржишта у РС, сузбијање сиве економије, повећање фискалне дисциплине и итд.

У 2012. години поднесено је 1.127 захтјева за иницијалну фискализацију, а Пореска управа РС донијела је 1.135 рјешења о фискализацији (одређени дио рјешења о фискализацији односи се на захтјеве поднесене у 2011. години).

Од почетка примјене Закона о фискалним касама до 31.12.2012. године ПУРС је донијела 45.160 рјешења о фискализацији пореских обвезника, а поднесен је 45.171 захтјев за иницијалну фискализацију (процент извршења 99,98%).

Преглед поднесених и ријешених ЗИФ-ова по подручним центрима ПУРС на дан 31.12.2012. године

	Б.Лука	Бијељина	Добој	Зворник	Приједор	И.Сарајево	Требиње	Укупно
Захтјеви за фискализацију	20.078	6.225	5.632	2.760	4.089	3.760	2.627	45.171
Рјешења о фискализацији	20.071	6.223	5.632	2.760	4.088	3.760	2.626	45.160
Процент извршења	99,97%	99,97%	100,00%	100,00%	99,98%	100,00%	99,96%	99,98%

Инспектори Пореске управе РС су извршили **13.542 контроле фискализације фискалних каса**. У наведеном броју исказани су и други послови који су у вези са фискализацијом као што су замјена модула, дефискализација фискализованих каса, замјена терминала, поступци везани за промјену података о продајним мјестима и сл. План контрола фискализације фискалних каса реализован је 120%, док је у односу на 2011. годину извршено 23% мање ових контрола.

Такође, извршене су и **7.624 контроле евидентирања промета преко фискалних каса** што представља 98% реализације плана. Инспектори врше контролу регистровања промета преко фискалне касе, контролу сервисне, програмске и фискалне пломбе фискалне касе и терминала, пренос података преко терминала и контролу софтверске апликације. Потребно је истаћи да инспектори врше и провјеру примјене Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.

У поступку контроле евидентирања промета преко фискалних каса у 2012. години издато је 3.387 прекршајних налога на износ од 2,62 милиона КМ од чега је по 511 налога наплаћено 311.749 КМ.

Реализација плана контрола у процесу фискализације за 2012. годину

Врста контроле	Број контрола			Процент извршења плана	Индекс 12/11
	План 2012.	Извршене контроле 2012.	Извршене контроле 2011.		
Фискализација фискал. каса	11.270	13.542	12.355	120%	110
Контрола евидентирања промета преко фиск. каса	7.938	7.624	10.373	96%	73
УКУПНО КОНТРОЛА	19.208	21.166	22.728	110%	93

Управљање ризиком контроле

У 2012. години, у оквиру Сектора за контролу, истраге и обавјештајне послове, Одјељење за управљање ризиком контроле обављало је послове израде оперативних планова контроле, анализе пријављивања и плаћања доприноса, праћења подношења одређених пријава и уплата, анализе извршења плана контрола, израде интерних извјештаја и др.

ОПИС ПОСЛА	План 2012.	Извршење 2012.	Извршење 2011.	Реализација плана	Индекс 12/11
Израда мјесечних планова контрола	96	96	96	100%	100
Прикупљање и праћење података ризика контроле	4.300	4.987	4.333	116%	115
Анализа извршења плана контрола	136	136	136	100%	100
Израда интерних извјештаја	17	17	17	100%	100

При изради плана контрола за подручне центре ПУРС полазило се од анализе картица пореског обвезника (дуг на картици, неплаћени доприноси и порези на лична примања, пријаве пореза на добит за 2009, 2010. и 2011. годину и аконтација пореза на добит за 2011. и 2012. годину). Коришћен је и низ других извјештаја о обвезнику као што су: регистрациони подаци, подаци о дјелатности, објектима, броју запослених, подаци о поднесеним пореским пријавама, биланс успјеха и биланс стања за текућу и за претходне године пословања, извјештај о фискализацији и редовности слања дневних извјештаја, као и о времену које је протекло од посљедње контроле.

Такође, рађено је и по пријавама радника, анонимним пријавама, по захтјеву Одјељења за истраге и обавјештавање, као и по захтјевима других органа: Фонда здравственог осигурања РС, Фонда ПИО, ЦЈБ Бања Лука, МУП-а РС, Републичке управе за инспекцијске послове, Републичке управе за игре на срећу, Агенције за осигурање РС, Удружења пољопривредних произвођача, Обавјештајно-сигурносне агенције БиХ, Министарства индустрије, енергетике и рударства и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Приликом израде оперативних планова контрола у план редовних контрола за велике пореске обвезнике уврштено је укупно 147 пореских обвезника, а у план контрола за све

подручне центре уврштено је 248 пореских обвезника. Укупно је анализирано 4.987 пореских обвезника, од чега 2.686 пореских обвезника по подручним центрима, 1.508 великих пореских обвезника и 793 пореска обвезника који су предложени од стране подручних центара.

У извјештајном периоду рађена је анализа пријављивања и плаћања доприноса у 2011. години за 445 великих пореских обвезника, анализа плаћања доприноса за здравствено осигурање на основу материјалног обезбјеђења од стране Центра за социјални рад, анализа плаћања доприноса за здравствено осигурање незапослених лица које плаћа Завод за запошљавање, те анализа учешћа великих пореских обвезника у наплати јавних прихода по основу доприноса и пореза на добит за 2010. и 2011. годину. Затим, рађене су и анализе пријављивања и плаћања обавеза пореских обвезника који пружају услуге масовног окупљања, анализе зе нотаре, адвокате, стоматолошке ординације, затим анализе плаћања, пријављивања, те ажурирање података о резултатима контрола обвезника боравишне таксе, те анализа великих пореских обвезника по основу сегментације дјелатности.

Такође, праћено је и подношење пријава и уплате на ВП 722484 (накнада за приређивање кладионичких игара на срећу) и ВП 722485 (накнада за приређивање игара на срећу на аутоматима) за приређиваче игара на срећу за период јануар-новембар 2012. године, извршена је анализа билансних позиција код микрокредитних организација, те анализа редовности пријављивања и плаћања обавеза код спортских клубова по допису Министарства породице, омладине и спорта.

4.7.3. Истраге и обавјештајни послови

Пореска управа РС константно ради на истраживању и откривању незаконитих радњи које резултирају повредама одредби Закона о пореском поступку РС и других закона чије је спровођење у надлежности ПУ, врши анализу трендова и појавних облика везаних за такве случајеве, предлаже мјере за њихово спрјечавање, откривање и санкционисање, спроводи истраге у сарадњи са другим органима у РС, Федерацији БиХ и надлежним тужилаштвима, подноси извјештаје тужилаштвима, у складу са Законом о кривичном поступку.

Инспектори истражитељи су у 2012. години радили на истраживању и откривању сложенијих случајева незаконитих радњи које за резултат имају повреду одредби закона чије је спровођење у надлежности Пореске управе, те подношењу извјештаја надлежним тужилаштвима за основ сумње да је почињено кривично дјело, а у складу са одредбама Закона о кривичном поступку, као и уступању сазнања и информација другим организационим јединицама Пореске управе и другим органима на државном и међународном нивоу.

Посебне активности истражитеља биле су усмјерене на утврђивању прикривања прихода „црних благајни“ као начина за исплаћивање личних примања радницима, мањкови у благајни, позајмице предузећима, давање кредита радницима умјесто исплате плата, нереално приказивање трошкова, а све у циљу избјегавања плаћања припадајућих пореских обавеза.

Од укупно **18 извјештаја који су поднесени Тужилаштву:**

- 11 извјештаја је поднесено због основа сумње да је почињено кривично дјело злоупотребе овлашћења у привреди члан 263. Кривичног закона,

- три извјештаја због основа сумње да је почињено кривично дјело утаје пореза и доприноса члан 287. став 1, Кривичног закона РС,
- један извјештај због основа сумње да је почињено кривично дјело пословне преваре чл.265. став 2. Кривичног закона РС,
- један извјештај због основа сумње да је почињено кривично дјело обмане при добијању кредита или других погодности чл.283. и фалсификовање исправе члан 377. Кривичног закона РС,
- један извјештај због основа сумње да је почињено кривично дјело повреде основних права радника у стицају са кривичним дјелом повреде права радника из социјалног осигурања из члана 226. и 228. Кривичног закона РС и
- један извјештај због основа сумње да је почињено кривично дјело злоупотребе лажног стечаја чл.258 у стицају са злоупотребом овлашћења у привреди чл.263. Кривичног закона РС

са укупно причињеном штетом за Буџет РС у износу од 4.551.850,16 КМ.

У надлежним тужилаштвима одржан је 91 састанак на којима су добијена упутства и извршене консултације о даљим поступањима по захтјевима Тужилаштва.

У поступку провјера пословања предузећа, као и по наредбама надлежних тужилаштава, узето је, у својству осумњичених и у својству свједока, 185 изјава на записник, и то 101 изјава сагласно одредбама ЗУП-а и 84 изјаве сагласно одредбама ЗКП-а. У наведеним провјерама укупно утврђене пореске обавезе износе 2.643.124,84 КМ, а од тог износа у поступку провјере наплаћено је 354.900,78 КМ.

Завршене су и провјере везане за обрачунавање и плаћање накнаде за јавне путеве која се плаћа при регистрацији моторних возила, за период 2007-2010. године, а на основу Закључка Владе РС број 04/1-012-2-2614/11 од 10.11.2011. године.

4.8. Прекршајни поступак

У 2012. години издата су 5.102 прекршајна налога која се односе на све поступке у складу са Законом о пореском поступку РС на износ казне од 3,89 милиона КМ. Од тог броја 1.452 налога су прихваћена и по њима наплаћено 461.066 КМ (425.754 КМ у року и 35.312 КМ у поступку принудне наплате). Поднесена су 83 захтјева за покретање прекршајног поступка.

Због непријављивања пореских обавеза издато је укупно 1.411 прекршајних налога на износ казне од 988.120 КМ. Због неплаћања пореских обавеза у 2012. години издат је 41 налог на износ казне од 24.925 КМ. По основу кршења одредаба прописа о фискализацији издато је укупно 3.359 прекршајних налога на износ казне од 2,63 милиона КМ, док је по другим основама прописаним законом издат 291 налог на износ казне од 244.182 КМ.

Број издатих прекршајних налога у 2012/2011. години

У односу на 2011. годину, издато је 3.957 прекршајних налога мање и наплаћено 295.252 КМ мање.

Од укупног броја издатих налога, 1.762 прекршајна налога на износ казне од 1,42 милиона КМ су у току, односно за исте до 31.12.2012. године није истекао добровољни рок за плаћање.

4.9. Рјешења/опомене за плаћање доспјелих обавеза

Према новом Закону о пореском поступку РС, пореском обвезнику који у цијелости или дјелимично није пријавио или након доспјелости није измирио пореску обавезу Пореска управа доставља опомену о врсти и износу доспјеле пореске обавезе којом га опомиње да пријави непријављену или измири пореску обавезу доспјелу за плаћање, док ће за обавезе које су пријављене прије 2012. године Пореска управа и даље издавати рјешења за плаћање пријављених, а неплаћених обавеза.

У 2012. години донесено је **8.385 рјешења за плаћање пријављених, а неплаћених обавеза** (у просјеку 83 рјешења по извршиоцу) на износ обавеза од 82,46 милиона КМ. У добровољном року наплаћено је 6,89 милиона КМ (563.231 КМ уплаћених обавеза односи се на рјешења донесена у претходном периоду). На рјешења за плаћање пријављених, а неплаћених обавеза порески обвезници уложили су 146 жалби.

У извјештајном периоду донесено је и **13.299 опомена за пријављивање непријављених или измирење доспјелих пореских обавеза** (у просјеку 251 опомена по извршиоцу) на износ обавеза 135,50 милиона КМ. Порески обвезници су у дозвољеном року уплатили укупно 35,29 милиона КМ.

У односу на исти период претходне године донесено је преко два пута више рјешења/опомена, а у добровољном року наплаћено је 16,84 милиона КМ обавеза више.

У циљу ефикаснијег рада који се односи на рјешења/опомене за плаћање пријављених обавеза и правовремено поступање по истим, започете су активности на изради апликације за аутоматску израду рјешења, односно опомена за плаћање. Предвиђено је да ова апликација буде завршена у току 2013. године.

4.10. Поступак принудне наплате

У 2012. години покренута су 42.143 поступка принудне наплате на износ дуга од 171,03 милиона КМ. Од тога је по основу 10.108 рјешења ПН из извјештајног периода наплаћено 47,13 милиона КМ, а по основу 3.424 рјешења из претходног периода 6,68 милиона КМ.

У односу на 2011. годину покренуто је 12.738 поступака принудне наплате више, а и укупан износ наплаћених обавеза по свим рјешењима принудне наплате већи је за 24,22 милиона КМ него у 2011. години.

У односу на планирани број покренуто је 16.383 поступка принудне наплате више, односно 64% више од планираног броја, а наплаћено је три пута више него што је предвиђено планом ПН.

	План за 2012.	Остварено у 2012.	Остварено у 2011.	Реализација плана	Индекс 11/10
Број поступака	25.760	42.143	29.405	164%	143%
Износ дуга по рј. ПН (у КМ)	49.317.000	171.027.764	115.138.794	347%	149
Наплаћено (у КМ)	17.871.016	53.804.231	29.580.378	301%	182

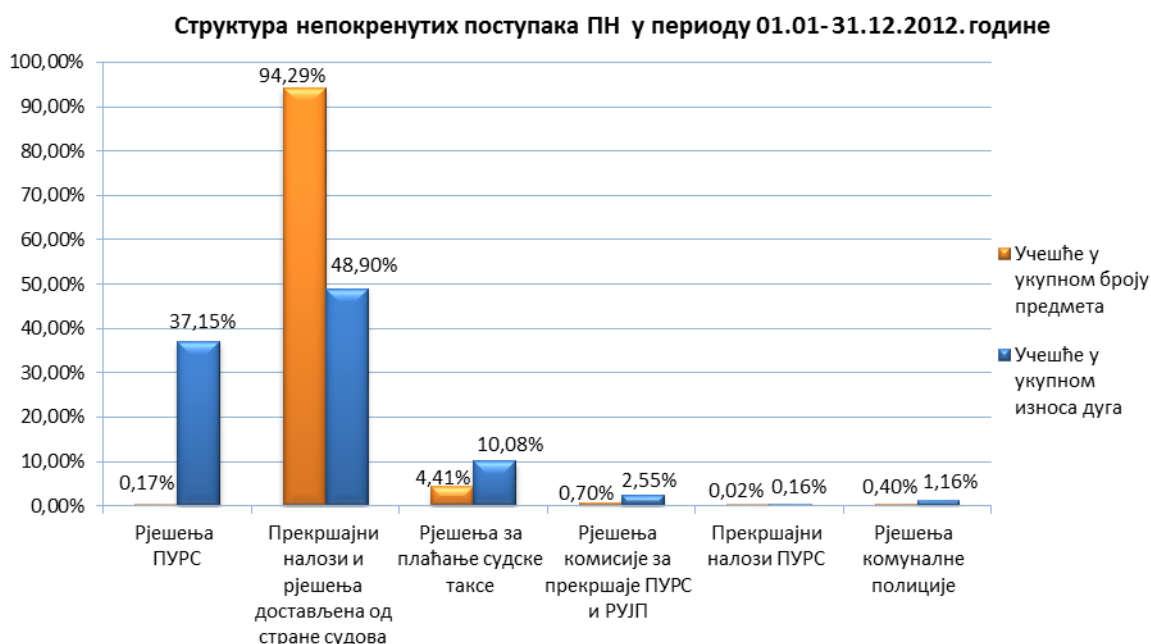
У структури поступака ПН покренутих у извјештајном периоду највише су заступљени прекршајни налози и рјешења достављена од стране судова који чине око 60% свих поступака ПН покренутих у извјештајном периоду, те рјешења за плаћање пријављених обавеза са учешћем од 26% у структури свих поступака ПН покренутих у извјештајном периоду.

У извјештајном периоду за примљено је 13 Закључака Владе РС којима се привремено одгађа принудно извршење пореских обавеза у износу од 3,87 милиона КМ и исти су на снази до 31.12.2013. године.

У 2012. години донесено је 249 рјешења о упису законске хипотеке у корист ПУРС на износ обавезе од 30.149.972,22 КМ, 5 рјешења о одбијању уписа законске хипотеке на износ од 390.007,81 КМ, 27 рјешења о брисању уписа хипотеке на износ од 2.408.468,57 КМ и 6 споразумних хипотека на износ обавезе од 622.360,82 КМ. Такође, поднесена су 273 приједлога суду од стране подручних центара за укњижбу хипотеке на непокретној имовини пореских дужника на износ обавезе од 39.033.018,10 КМ и 43 захтјева за брисање хипотеке на износ обавезе од 1.378.930,02 КМ.

У извјештајном периоду поднесено је 48 приједлога суду за покретање извршног поступка на имовини пореских обавезника на износ обавезе од 10,84 милиона КМ.

Укупан број непокренутих поступака ПН на дан 31.12.2012. године износио је 53.846 на износ дуга од 13,17 милиона КМ.

С обзиром да у структури непокрених поступака, по броју поступака, највеће учешће заузимају прекршајни налози (преко 90%) и да су извршиоци у принудној наплати преоптерећени управо овом врстом рјешења, покренута је иницијатива за израду апликативног рјешења за праћење прекршајних поступака у принудној наплати. Апликација би у великој мјери аутоматизовала саму израду рјешења принудне наплате у смислу аутоматског генерисања свих рјешења, а на основу расположивих података из евиденција Пореске управе (Регистар пореских обвезника, Грађанска картица – подаци о запослењу обвезника итд.). Ова апликација је почела да се примјењује од 30.12.2012. године.

У циљу свеобухватног праћења поступака принудне наплате, приступило се доради постојећег апликативног рјешења "Депозитни рачун принудне наплате" у којој ће се водити свеобухватна евиденција о принудној наплати са свим елементима неопходним за аутоматско извјештавање.

У току 2012. године, у склопу дораде поменутог апликације, израђен је електронски уписник предмета који су дошли на извршење у принудну наплату, као и праћења самог поступка ПН, како би се избјегло ручно евидентирање и извјештавање о току поступка. Електронски уписник ће се примјењивати од 01.01.2013. године.

4.11. Споразуми/рјешења о одгађању плаћања пореских обавеза

Споразуми о репрограмирању обавеза на основу одлука Владе РС

У 2012. години измирено је **10,25 милиона КМ репрограмираних обавеза**, од чега је кроз доспјеле рате репрограма наплаћено 3,03 милиона КМ, а путем обвезница унутрашњег дуга РС 7,23 милиона КМ.

На дан 31.12.2012. године доспјеле, а неплаћене репрограмиране обавезе износе 17,38 милиона КМ, док је **остатак дуга по свим потписаним репрограмима 230,35 милиона КМ.**

План наплате репрограмираних обавеза у 2012. години реализован је 112%, док је у односу на претходну годину наплаћено 10% мање репрограмираних обавеза.

Због неплаћања доспјелих рата споразума као и због неизмиривања текућих обавеза Пореска управа РС је у извјештајном периоду раскинула 7 споразума којима је било обухваћено 4,97 милиона КМ пореских обавеза.

Рјешења Министарства финансија РС о одгоди плаћања пореских обавеза

Министарство финансија РС је, у складу са Законом о пореском поступку РС („Службени гласник РС“, бр. 102/11 и бр. 108/11) и Уредбом о условима, начину и поступку одгађања плаћања пореских обавеза („Службени гласник РС“, број 13/11), **донијело 211 рјешења о одгоди плаћања пореских обавеза на износ дуга од 77.898.986,28 КМ** (у наведеном износу су садржана и рјешења која су у међувремену укинута).

Од укупно 11,99 милиона КМ обавеза доспјелих за плаћање у 2012. години наплаћено је 7,13 милиона КМ обавеза. Доспјеле, а неплаћене обавезе износе 4,98 милиона КМ.

Министарство финансија РС је донијело и 25 рјешења којим се укида рјешење о одгоди плаћања на износ дуга од 6.337.110,41 КМ, јер се обвезници нису придржавали услова и рокова истих.

У истом периоду, Министарство финансија РС је донијело 282 закључка/рјешења којим се одбацује/одбија захтјев пореског обвезника о одгоди плаћања пореских обавеза, на износ дуга од 11.528.312,95 КМ (за 82 закључка/рјешења није назначен износ обавеза) и 15 рјешења којим се обуставља поступак по захтјеву за продужење рока, на износ дуга од 206.652,77 КМ (код 8 рјешења није наведен износ дуга).

Поред наведеног, Министарство финансија РС је донијело и 6 закључака - повраћај у пређашње стање, на износ дуга од 985.953,55 КМ (код 2 закључка није наведен износ дуга) и истим се поништава закључак о одбацивању захтјева о одгоди.

У извјештајном периоду одржан је састанак са представницима Министарства финансија РС на којем је прецизиран захтјев за израду апликативног рјешења за праћење подношења захтјева пореских обвезника за одгођено плаћање пореских обавеза.

Споразуми/ рјешења ПУРС о одгоди плаћања пореских обавеза

Пореска управа РС је, у складу са Законом о пореском поступку, у 2012. години донијела 51 рјешење о одгоди плаћања доспјелих пореских обавеза на износ дуга од 164.759 КМ, док у истом преиоду није укинута ниједно такво рјешење.

У извјештајном периоду по 240 споразума/рјешења ПУРС о одгоди плаћања пореских обавеза (укључујући и оне потписане у ранијем периоду) наплаћено је 7,09 милиона КМ. Доспјеле, а неплаћене обавезе по овим споразумима/рјешењима износе укупно 3,15 милиона КМ.

Остатак дуга по свим потписаним споразумима/рјешењима ПУРС о одгоди плаћања пореских обавеза износи 6,74 милиона КМ. Тај износ се односи на сва активна рјешења/споразуме, укључујући и оне за које још увијек није обрачунат КОК или је исти обрачунат, а није наплаћен.

У односу на претходну годину по споразумима/рјешењима ПУРС о одгоди плаћања пореских обавеза наплаћено је 6% мање обавеза, а план наплате по овим споразумима/рјешењима реализован је 118%.

Увидом у наплату по основу споразума са Пореском управом РС, констатовано је да одређени порески обвезници не поштују одредбе истог тј. нису ажурни у плаћању доспјелих рата. С тим у вези, директорица ПУРС је издала налог о раскидању свих споразума који нису ажурни у плаћању доспјелих рата, те покретање извршног поступка код оних споразума гдје је као средство обезбјеђења уписана хипотека.

Такође, наложено је свим ПЦ да поменути активност буде континуиран процес и у будућем периоду, како бисмо правовремено предузели све мјере у циљу наплате наших потраживања. Наложено је да се изврши и коначан обрачун камата код статусно измирених споразума, за оне код којих то још увијек није учињено.

За потребе Министарства финансија РС урађена је пројекција, односно процјена наплате за обавезе које су одгођене на основу Споразума о продужењу рока за измирење обавеза, који су активни са 31.12.2011. године, а чија се наплата очекује у 2012. години. Пројекција је урађена аналитички, по пореским обвезницима, те по групама припадности обавеза (РЈП, локалне заједнице, фондови, и др.)

4.12. Стање дуга и преплата

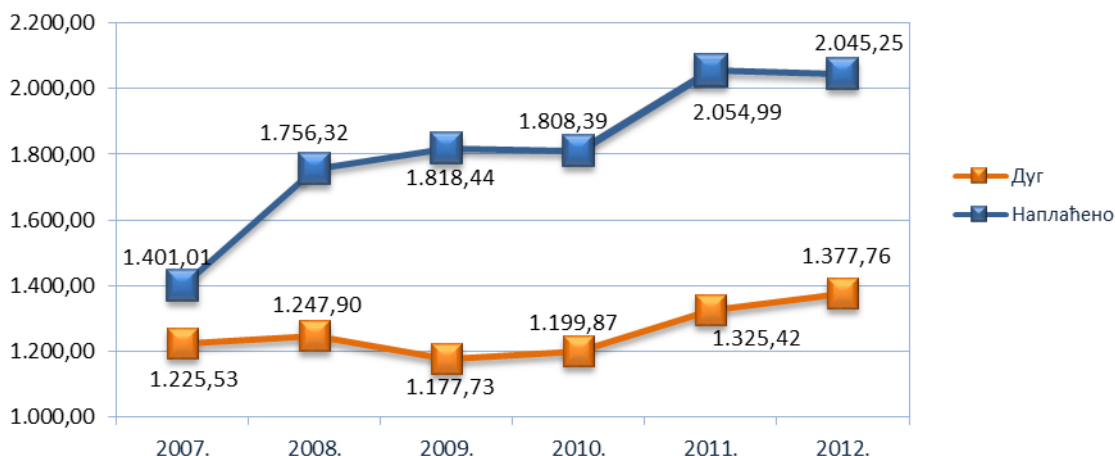
Према званичним евиденцијама Пореске управе РС **стање дуга на дан 31.12.2012. године износило је 1,38 милијарди КМ, а стање преплата 325,09 милиона КМ.**

Упоредни преглед преплате и дуга, стање на дан 31.12.2012/31.12.2011. године

РБ	Извјештајни период	Укупна преплата	Укупан дуг
1.	31.12.2012.	325.090.434,25	1.377.759.590,37
2.	31.12.2011.	369.725.752,23	1.325.423.136,09
3.	Разлика (1-2)	-44.635.317,98	52.336.454,28
4.	У процентима	↓ 12,07	↑ 3,94

Из наведене табеле видљива је тенденција раста укупног дуга за 52,34 милиона КМ или 3,94%, док је укупна преплата мања за 44,64 милиона КМ или 12,07% у односу на стање дуга на дан 31.12.2011. године.

Наплаћени јавни приходи и дугови у периоду 2007-2012. године (у мил. КМ)

Извор података: Годишњи извјештаји о раду ПУРС за 2007, 2008, 2009, 2010. и 2011. годину, Извјештај 03.02.01. „Наплата јавних прихода“ на Report Server-у

Измирење дуга путем обвезница

На основу Уредбе о измирењу пореских обавеза путем обвезница Републике Српске („Службени гласник РС“, број 58/09), којом се уређују услови и поступак измирења доспјелих пореских обавеза насталих до 31.12.2007. године, путем обвезница Републике Српске емитованих за измирење обавеза по унутрашњем дугу, у 2012. години из Министарства финансија РС запримљена су 343 рјешења о измирењу дуга путем обвезница у укупном износу од 13,34 милиона КМ и иста су прослијеђена подручним центрима на даље поступање.

Од укупно **1.260 рјешења о измирењу дуга путем обвезница** које је Министарство финансија РС донијело на основу Уредбе о измирењу пореских обавеза путем обвезница РС **на укупан износ дуга од 69,46 милиона КМ**, у званичној евиденцији ПУРС (КПО) до 31.12.2012. године још увијек нису биле искњижене обавезе по 72 рјешења у износу од 2,20 милиона КМ.

4.13. Посебни поступци

Једна од активности Пореске управе РС је и вођење тзв. посебних поступака, утврђивање пореске обавезе у овим поступцима, извјештавање о исходима већ започетих и окончаних посебних поступака.

Стечајни и ликвидациони поступци

У извјештајном периоду код 143 пореска обвезника покренут је стечајни поступак. Пријављена потраживања износе 57,68 милиона КМ, од чега су призната потраживања у износу од 27,07 милиона КМ.

У 2012. години по раније започетим стечајним поступцима наплаћено је 2,99 милиона КМ.

Код 217 пореских обвезника у 2012. години започет је поступак ликвидације. Износ пријављених потраживања је 1,18 милиона КМ, док су призната су потраживања у износу од 754.156 КМ.

У извјештајном периоду по свим започетим поступцима ликвидације (започети у извјештајном и у претходном периоду) наплаћено је 60.486 КМ.

За поступке ликвидације и стечаја подручним центрима су достављана рјешења о њиховом покретању, вршена је координација послова и радних задатака у вези пријављивања потраживања, те евидентирања истих на КПО.

Такође, у извјештајном периоду урађена је анализа свих покренутих стечајних и ликвидационих поступака од 2002. године до 31.12.2012. године. Од укупно 1.021 покренутог стечајног поступка, окончано је 708 поступака, 14 је обустављено, а 299 поступака је у току. Од 1.981 покренутог ликвидационог поступка, 1.443 су окончана, 296 поступака је обустављено, док су 242 поступка у току.

Несолвентност

У 2012. години код 30 пореских обвезника утврђена је несолвентност. Износ привремено ненаплативих обавеза код тих пореских обвезника износи 2,77 милиона КМ.

Отпис потраживања по основу стечаја и застаре потраживања

Након што стечајни судија по окончању стечајног поступка донесе рјешење о закључењу стечајног поступка и исто постане правоснажно, Пореска управа доноси рјешење о ненаплативости преосталих пореских обавеза пореског, односно стечајног дужника.

Током 2012. године донесено је 79 рјешења о ненаплативости пореске обавезе по основу отписа стечајних потраживања на износ дуга од 72,51 милион КМ. Такође, у истом периоду донесено је и 76 рјешења о ненаплативости пореске обавезе по основу застаре потраживања на износ дуга од 592.704 КМ. Свих 76 рјешења донио је ПЦ Бања Лука.

4.14. Издата увјерења и потврде пореским обвезницима

Издата увјерења

Пореска управа је у 2012. години **издала укупно 35.781 пореско увјерење**. Донесено је 160 закључака о одбацивању захтјева/обустави захтјева за издавање увјерења и 20 рјешења о одбијању захтјева за издавање пореских увјерења. Уплаћени износ у поступку издавања пореских увјерења износи укупно 18,96 милиона КМ.

У истом периоду **издато је и 30.588 осталих увјерења** од чега се 5.240 увјерења односи на податке из ЈСНД-а, а 25.348 на увјерења издата у остале сврхе (дјечији додатак и сл.).

У 2012. години поднесено је и 19.943 захтјева за провјеру плаћености доприноса у сврху одјаве обвезника доприноса, а издато је 19.828 увјерења по основу поменутих захтјева при чему је наплаћено 22,86 милиона КМ доприноса.

План издавања увјерења за 2012. годину реализован је 37%, док је у односу на прошлу годину издато 2.317 увјерења више.

Издата увјерења у 2012. години

	Број увјерења			Процент извршења плана	Индекс 12/11
	План 2012.	Издато 2012.	Издато 2011.		
Правна лица	12.513	24.081	11.345	192%	212
Самостални предузетници	4.287	9.370	2.903	219%	323
Грађани	218.327	52.746	69.632	24%	76
УКУПНО	235.127	86.197	83.880	37%	103

Издате потврде у сврху одјаве ЈИБ-а

У извјештајном периоду поднесен је 3.701 захтјев за одјаву ЈИБ-а (из претходног периода пренесена су још 9.674 неријешена захтјева, а **издато је 2.966 потврда о одјави ЈИБ-а.**

Мањи број издатих потврда о одјави ЈИБ-а у односу на број поднесених захтјева могао би се објаснити чињеницом да је издавање ове потврде условљено измирењем пореских обавеза, али и одредбама новог Закона о пореском поступку РС који налаже да се прије одјаве обвезника изврши пореска контрола.

Укупно је 10.409 неријешених захтјева за одјаву ЈИБ-а од чега је за 2.127 захтјева покренут поступак утврђивања обавезе, за 2.422 захтјева је окончан поступак утврђивања обавезе, док за 5.860 захтјева није започет поступак рјешавања.

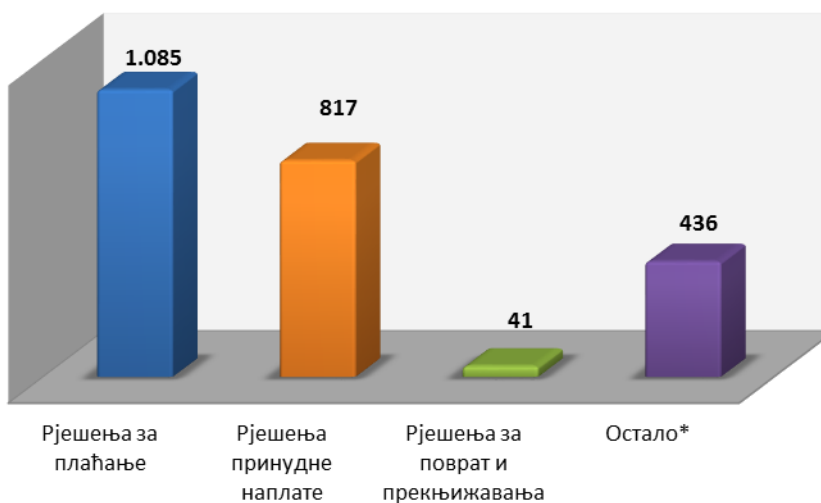
У поступку одјаве ЈИБ-а у 2012. години редовним путем наплаћено је 490.482 КМ, а у поступцима принудне наплате 22.508 КМ.

4.15. Пореске жалбе – први ниво рјешавања

Подручни центри ПУРС су у 2012. години **запримили 1.784 жалбе** које се односе на рјешења донесена у свим поступцима у складу са Законом о пореском поступку РС. Од тог броја 95 жалби је одбачено, 229 рјешења је замијењено, а 1.334 жалбе су прослијеђене Одбору за рјешавање пореских жалби. Забиљежено је 35 одустанака од жалбе.

Такође, од 595 жалби запримљених у претходном периоду, у извјештајном периоду 75 је одбачено, 7 је замијењено, а 503 жалбе су прослијеђене Одбору за рјешавање пореских жалби. Забиљежена су 22 одустанка од жалбе.

Број пореских жалби рјешаваних у 2012. години по предмету жалбе

*Рјешења о застари, о успостављању хипотеке, о забрани обављања дјелатности, о одбијању захтјева за одјаву, жалба на порески рачун и др.

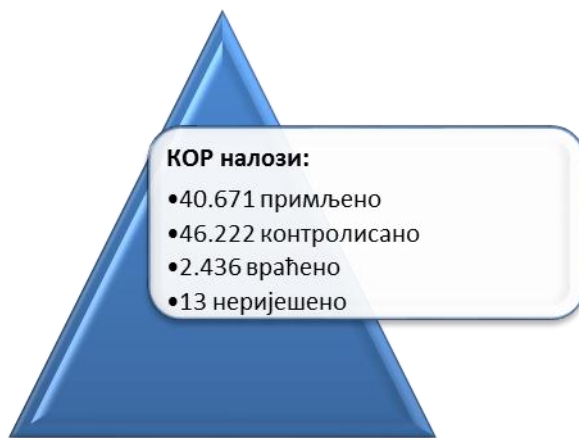
4.16. Поврати, прекњижавања и корекције

У Сектору за централну обраду пореских докумената врши се унос у Систем за управљање финансијским информацијама (СУФИ), креирају обрасци у складу са Упутством о форми, садржини и начину попуњавања обрасца за трезорско пословање буџетских корисника („Службени гласник РС”, бр. 86/02, 5/03, 109/03 и 117/05) и књижне обавијести.

У 2012. години у СУФИ систем унесено је 3.045 извршних рјешења ПУРС. Осим извршних рјешења ПУРС, у СУФИ систем се евидентира и поврат средстава по основу јавних прихода, као и поврати по основу пријаве Образац 1004-Годишња пријава за порез на доходак. Износ поврата по основу Годишње пријаве за порез на доходак евидентираног у СУФИ систему је 2.279.268,99 КМ.

У 2012. години у Пореској управи РС обрађено је 48.658 налога путем којих су евидентиране разне трансакције везане за корекције по управним и другим поступцима.

Обрада трансакција подразумијева формалну и суштинску контролу документације по корекцијама, укључујући и правилност и анализу података у односу на постојеће стање у евиденцијама. Овај посао захтијева значајнији утрошак времена од времена које се утроши на контролу пореских пријава.

4.17. Информационе технологије

Претходну годину обиљежило је неколико битних пројеката у ИТ сектору. То је, прије свега, почетак имплементације интегрисаног информационог система, радови на креирању нових почетних стања и израда нове КПО апликације и радови на пројекту Непокретности. Сем ових пројеката, и неке постојеће апликације доживјеле су значајне измјене, а дио послова на тим измјенама је још у току.

Половином 2012. године покренута је процедура сређивања база података у смислу да су се подаци из претходних година пребацили на архивску базу. Упоредо са овим послом, креирана је и нова апликација КПО, а уведено је и увезивање обавеза и уплата, као и креирање датума доспјећа обавезе. Све ове измјене су биле са циљем сређивања картица пореских обвезника, као и припреме за имплементацију Интерисаног информационог система.

Треба напоменути да је пројекат „Непокретности“ завршен до предвиђене фазе:

- Подаци са пријава су уписани у Фискални регистар непокретности и свакој непокретности је додијељен јединствени порески број непокретности (ПБН), чиме је успостављен Фискални регистар непокретности.
- Направљен је модел за масовну процјену тржишне вриједности непокретности у РС за одређивање пореске основице пореза на непокретности за 2012. годину.
- Направљена је апликација за аутоматску контролу формалне и логичке исправности пријава за упис у Фискални регистар непокретности (ПФРН), захтјева за умањење пореске основице пореза на непокретности (ЗУПО) и захтјева за ослобађање плаћања пореза на непокретности (ЗОПН), као и апликативно рјешење за масовно штампање пореских рачуна за порез на непокретности преко система за извјештавање ПУРС.
- У више наврата у току године извршено је масовно аутоматско креирање пореских рачуна за порез на непокретности за пореске обвезнике за које су испуњени услови за креирање пореских рачуна;
- Направљено је апликативно рјешење за обраду пореских рачуна и приговора на пореске рачуне за порез на непокретности у којој је омогућено:
  - евиденција доставница пореских рачуна и приговора на пореске рачуне;

- појединачно креирање и штампање пореског рачуна за порез на непокретности за заданог пореског обвезника и општину;
- приказ обрачуна вриједности непокретности за појединачне ставке пореског рачуна за порез на непокретности, као и приказ обрачуна вриједности непокретности за задани број протокола ПФРН пријаве;
- израда корекционих пореских рачуна за порез на непокретности, за случајеве када је у питању грешка Пореске управе у уносу података у Фискални регистар непокретности или одобравању захтјева ЗУПО и ЗОПН;
- обрада приговора на пореске рачуне за порез на непокретности за које се доноси рјешење ПУРС, аутоматским генерисањем и штампањем рјешења по приговору на порески рачун кроз програм ПП_КВ;
- апликативно рјешавање жалбе пореског обвезника на рјешење по приговору првостепеним рјешењем, ако постоје услови за то;
- евидентирање података о жалби пореског обвезника на рјешење по приговору која се шаље другостепеном органу;
- Извршена је аутоматска замјена пореских пријава ПНВН и ПВОН одговарајућим пореским пријавама ПФРН, за случајеве који се односе на промјене над непокретностима настале закључно са 31.12.2011. године;
- Извршена је аутоматска регистрација пореских обвезника грађана који се не налазе у регистру пореских обвезника нити у евиденцији ИДДЕЕА, а који испуњавају задане критеријуме.

Крајем децембра пуштена је нова верзија апликације ДРПН у коју су пребачене одређене функционалности из апликација КУП и ПН.

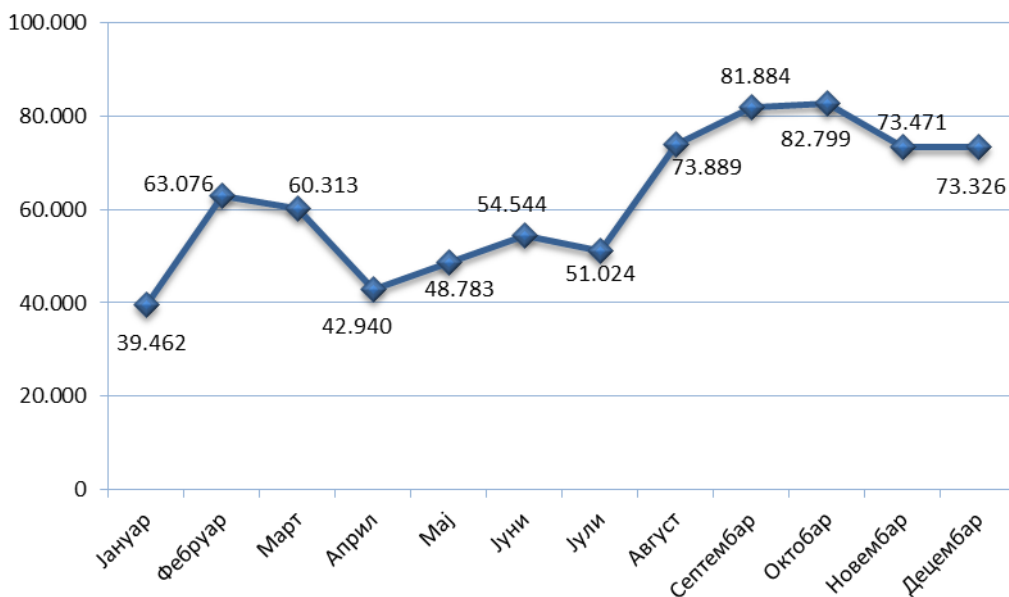
Такође, радило се и на одржавању апликација за подршку фискализацији. Количина података која се акумулира са фискалних каса и коју треба обрадити до сљедећег дана је значајна, тако да је крајем 2012. године започета акција сређивања процедура за њихову обраду.

У циљу боље услуге омогућено је власницима каса да преко екстерног сајта Пореске управе сами могу провјерити да ли на сервер Пореске управе стижу њихови извјештаји. Такође, са истим циљем, направљен је сет извјештаја за општине, којем се такође приступа преко сајта Пореске управе.

Током 2012. године модификовано је 5 стандардних извјештаја и креирано 9 нових извјештаја. Такође, креирано је и 99 једнократних, намјенских извјештаја, како на захтјев организационих јединица ПУРС, тако и на захтјев других институција.

Статистика о коришћењу система за извјештавање указује на раст број покретања извјештаја у односу на 2011. годину и то за 16%.

Број покретања извјештаја на MIS-у у 2012. години по мјесецима

4.18. Општи, административни и финансијско-рачуноводствени послови

Како би се обезбиједило несметано функционисање свих организационих дијелова у Пореској управи РС се, између осталих, обављају и општи, административни и финансијско-рачуноводствени послови.

У 2012. години из области радно-правних, облигационо-правних и управно-правних односа донесено је 2.812 правних аката.

У току 2012. године, у значајнијим парничним поступцима у којима се као парнична странка појављује Пореска управа, донесено је укупно 19 првостепених, другостепених судских одлука и одлука по ревизији. Вриједност спорова у овим парницама је била 5.535.931,32 КМ по тужбама у којима је Пореска управа тужена и 23.797 КМ у парници у којој је Пореска управа тужилац.

Сви тужбени захтјеви тужиоца против Пореске управе су одбијени у првом, другом степену или ревизионом поступку, осим по двије пресуде у којима је досуђен износ од 1.726,75 КМ на терет ПУРС. По једној ревизионој одлуци правноснажно је досуђен износ из ранијих година (123.950,47 КМ) преиначен на ревизионом одлуком досуђен износ од 51.299,35 КМ.

V УНУТРАШЊА КОНТРОЛА И ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА

Унутрашња контрола и интерна ревизија је у 2012. години обавила укупно 35 контрола и то:

- 7 контрола у Сједишту ПУРС,
- 13 контрола у подручним центрима и
- 15 контрола у подручним јединицама.

У Сједишту ПУРС вршене су контроле примјене Правилника о интерним контролним поступцима, контрола примјене прописа приликом ажурирања статуса обвезника у службеним евиденцијама ПУРС, те контрола у вези са незаконитим поступањем једног запосленог у ПУРС.

У подручним центрима и подручним јединицама вршене су: контроле статуса правних лица који су у службеним евиденцијама ПУРС означени са „у процесу одјаве“, контроле примјене прописа и процедура приликом одјаве дјелатности, контроле законитости поступања службеника приликом пријава и одјава радника, контрола примјене прописа приликом обрачуна пореза на пренос непокретности, контрола примјене прописа и процедура у вези покретања прекршајног поступка због прекршаја поступка подношења пореских пријава и регистрације пореских обвезника, контрола примјене прописа и процедура приликом одјаве дјелатности, контрола примјене Правилника о интерним контролним поступцима, као и контроле на основу анонимних пријава.

План извршених унутрашњих контрола за 2012. годину реализован је 83%, док је у односу на исти период прошле године извршено 49 контрола мање. Треба напоменути да је у 2012. години број извршилаца у унутрашњој контроли смањен на два у односу на четири извршиоца у 2011. години.

По извршеним контролама сачињено је укупно 27 налаза-извјештаја унутрашње контроле од којих се 5 налаза односи на контроле започете или завршене у 2011. години. Од 27 налаза код 22 су утврђене неправилности у раду службеника ПУРС.

Од 27 налаза-извјештаја унутрашње контроле, 9 је урађено у складу са Планом за 2012. годину, 4 по налога директорице ПУРС и 14 налаза по представкама грађана.

VI САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Годину 2012. обиљежиле су редовне активности на пољу међународне сарадње. Прије свега, то се односи на сарадњу са ИОТА-ом, али је интензивирана сарадња и са ММФ-ом, као и регионална сарадња са пореским управама из бивших земаља СФРЈ.

Сарадња са Интра-европском организацијом пореских управа (ИОТА)

Пореска управа Републике Српске је од 2004. године пуноправан члан Интра-европске организације пореских управа (ИОТА) и од тада активно учествује у свим активностима које организује ова организација.

Циљ ИОТА-е јесте размјена искустава и информација у области пореске политике између њених чланица и промовисање сарадње између пореских администрација.

У 2012. години проведене су сљедеће активности у складу са усаглашеним планом сарадње са ИОТА-ом:

- **Скупови у организацији ИОТА-е**

РЕАЛИЗОВАНИ СЕМИНАРИ/САСТАНЦИ ИОТА-е У 2012. ГОДИНИ			
РБ	Назив семинара/састанка	Мјесто одржавања	Датум одржавања
1.	18. форум контакт особа за ИОТА-у	Лисабон, Португал	23-24. фебруара
2.	Састанак тематске групе за област управљања дугом	Баку, Азербејџан	06-08. марта
3.	Састанак тематске групе за стратешко управљање: бенчмаркинг	Базел, Швајцарска	25-27. априла
4.	16. Генерална скупштина ИОТА-е	Осло, Норвешка	05-06. јула
5.	Састанак тематске групе за област управљања дугом	Бриж, Белгија	03-05. октобра
6.	Састанак тематске групе за стратешко управљање: бенчмаркинг	Арландаштад, Шведска	17-19. октобра
7.	Коришћење комуникација за утицање на културу пореских обвезника	Праг, Чешка Република	24-26. октобра
8.	Иновативни приступи у управљању пословним процесима у пореској управи	Беч, Аустрија	14-16. новембра
9/10.	„Data Warehouse“ и „Data Mining“	Будимпешта, Мађарска	3-7. децембра

Сви материјали везани за поменуте догађаје доступни су регистрованим корисницима на интернет страници IOTA-е www.iota-tax.org.

- **Технички упити**

У извјештајном периоду одговорено је на 10 упита из других пореских управа, чланица IOTA-е, те су три упита прослијеђена другим пореским управама, чланицама IOTA-е.

Регионални споразум о сарадњи у области дјелатности пореске управе (група Б6)

Када је у питању рад регионалне групе Б6, 23. и 24. априла 2012. године у Будви, Црна Гора, одржан је састанак на којем је, између осталог, истакнуто да ће наведени вид сарадње омогућити, прије свега, спречавање сиве економије и пореских утаја, што су, како је оцијењено, проблеми са којима се суочавају све земље у региону. Такође, закључено је да ниједна пореска управа не може да ради сама за себе у вријеме глобализације, када је потребна сарадња на свим нивоима.

Пореска управа Републике Србије, је посредством иницијативе Б6, 29. и 30. марта 2012. године организовала семинар за више руководство пореских управа на тему „Унапређење управљања извршавањем обавеза у сегменту великих пореских обвезника“. Поред чланица групе Б6, позив је упућен и пореским управама Македоније, Мађарске, Бугарске, Румуније и Албаније. ПУРС су овом приликом представљали помоћник директора у Сектору за контролу, истраге и обавјештајне послове, начелник Одјелјења за контролу великих пореских обвезника и руководиоцац Групе за управљање ризиком.

Поред наведеног, Пореска управа Републике Србије је, у сарадњи са ММФ-ом, у периоду од 2. до 6. априла 2012. године организовала семинар за руководице контроле. Испред ПУРС, семинару је присуствовала начелница Одјелјења за пореске обвезнике, контролу и наплату у ПЦ Бања Лука.

ПУРС и Управа за индиректно опорезивање БиХ су 18. и 19. октобра 2012. године били домаћини IV регионалног састанка пореских управа – Група Б6. Поред домаћина, састанак је окупио представнике пореских управа Србије, Словеније, Хрватске, Црне Горе, и Федерације БиХ. Том приликом одржане су презентације на сљедеће теме:

- Опорезивање непокретности (тржишна вриједност непокретности) – ПУРС;
- Интегрисани информациони систем (САП) – ПУРС;
- Нове мјере хрватске Владе у наплати порезних дуговања – ПУ Хрватске;
- Унапређење Централног регистра привредних субјеката – ПУ Црне Горе;
- Преваре код поврата ПДВ-а – УИНО БиХ;
- Принудна наплата – ПУ Федерације БиХ.

Мисија Међународног монетарног фонда у ПУРС

На захтјев представника ММФ-а, у фебруару 2012. године су испред ПУРС достављени приједлози тема за наставак сарадње са овом организацијом, тј. за план техничке помоћи за ПУРС у 2012. години.

Предложени приоритети односе се на сљедеће области:

- Управљање наплатом дуга,
- Контрола: осигурање и контрола квалитета пореских контрола са нагласком на порез на добит, тј. трансферне цијене и повезана лица, пореска дисциплина, јачање продуктивности кроз стандарде и мјерење учинка за инспекторе, јачање функције управљање ризиком с циљем откривања потенцијалних случајева избегавања плаћања пореза, профилисање (специјализација) инспектора за одређене области (грађевински, финансијски сектор итд.),
- Услуге пореским обвезницима.

У периоду од 26. марта до 03. априла 2012. године у ПУРС је поново боравио савјетник ММФ-а за област контроле великих пореских обвезника. Тим поводом, организован је низ појединачних састанака са руководиоцима ПУРС. У оквиру посјете одржана је и једнодневна радионица и дискусија на тему коришћења индиректних метода у контроли којој су присуствовала четити инспектора, два задужена за контролу великих пореских обвезника, те два из ПЦ Бања Лука. По завршетку рада, савјетник ММФ-а за област контроле великих пореских обвезника доставио је извјештај са препорукама.

Такође, мисија Фискалног одјела ММФ-а за БиХ боравила је у ПУРС у периоду од 25. до 27. септембра 2012. године. Задатак мисије обухватао је анализу реализованих препорука из извјештаја ММФ-а од јуна 2011. године.

Везано за раније најављену мисију техничке помоћи у области управљања дугом, савјетник ММФ-а боравио је у ПУРС у периоду од 15. до 26. октобра 2012. године.

Ова техничка мисија имала је сљедећи задатак:

- сагледати и анализирати тренутно стање наплате пореза и управљања дугом, укључујући стратешко и оперативно планирање, радне процедуре, прописе, ингеренције и организациону структуру,
- израдити препоруке са циљем унапређења функција наплате и принудне наплате, узимајући у обзир модерне добре праксе и конкретну ситуацију у земљи,
- уколико буде могуће, помоћи при успостављању тима за управљање пројектом и изради детаљног плана пословања у сврху спровођења реформских препорука које буде предложио експерт.

Своје закључке и препоруке савјетник ММФ-а је представио на завршном састанку у Сједишту ПУРС, одржаном 26.10.2012. године, те у Извјештају који је достављен у децембру 2012. године.

USAID TAF

У јануару 2012. године одржана су два састанка са представницима пројекта за пореску реформу USAID TAF. Први састанак одржан је са савјетником пројекта за информационе технологије. Предмет састанка било је усаглашавање и потписивање два Меморандума између пројекта и ПУРС у вези са Јединственим системом за регистрацију, контролу и наплату доприноса.

Први Меморандум односи се на статус активности везаних за ЈСНД, закључно са 15.12.2011. године, када је званично окончан ангажман ИТ представника пројекта у ПУРС.

Други меморандум везан је за имплементацију Фазе II ЈСНД-а према којем ће USAID TAF Пореској управи РС доставити апликативна рјешења (модуле) са припадајућом документацијом и изворним кодом, како би ПУРС у каснијој фази могла самостално да имплементира неке од модула. Оба Меморандума су усаглашена и потписана.

Други састанак одржан је са шефом USAID TAF пројекта и координатором пројекта испред мисије USAID-а у БиХ. Током састанка још једном је наглашена и спремност обе стране на даљу сарадњу.

VII УПУТСТВА, ИНСТРУКЦИЈЕ И ПРАВИЛНИЦИ

У току 2012. године донесен је низ интерних правних аката која се примјењују у раду Пореске управе РС:

- **5 упутстава** (обрада пореских пријава, достава поште, службене евиденције),
- **6 инструкција** (обрада пореских пријава, обрада приговора везаних за пореске рачуне, рјешења за плаћање и потврде о резидентности),
- **13 правилника** (организација и систематизација радним мјеста у ПУРС, критеријуми за распоред државних службеника, порески рачуни, процјена вриједности непокретности, извјештавање, пореско књиговодство, накнаде запослених, противпожарна заштита, електронски систем евиденције радног времена, унутрашња контрола).

Дана 17.08.2012. године ступила је на снагу нова **Наредба о уплаћивању одређених прихода буџета Републике, општина и градова и фондова** („Службени гласник РС“, број 25/12), а коју Пореска управа РС примјењује у свом раду.

Као најважнији правни акт којим се уређује организација, надлежности, права и обавезе Пореске управе РС од 01.01.02012. на снази је **Закон о пореском поступку Републике Српске** („Службени гласник РС“, број 102/11) и **Исправка Закона о пореском поступку Републике Српске** („Службени гласник РС“, број 108/11). Законом о пореском поступку акценат је првенствено стављен на добровољно извршавање пореских обавеза, али и на убрзање поступака у Пореској управи, као и на доступност информација и јавност рада целокупне Пореске управе.

У новембру 2012. године ступио је на снагу и нови Закон о играма на срећу („Службени гласник РС“, број 111/12) којим се уређују систем и услови приређивања игара на срећу, наградах и забавних игара, порез на добитке од игара на срећу и забавних игара, као и надзор над извршавањем обавеза из овог Закона, прекршаји и санкције из области игара на срећу.

Такође, у 2012. години донесен је нови **Закон о доприносима** („Службени гласник РС“, број 116/12) према којем су, између осталог, измијењене стопе доприноса тако да је стопа доприноса за ПИО повећана са 18% на 18,5%, док је истовремено стопа доприноса за здравство смањена са 12,5% на 12%. Такође, уведене су и нове категорије обвезника доприноса, дефинисано мјесто плаћања доприноса и сл. Наведени Закон ступа на снагу 01.01.2013. године.

VIII ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

У оквиру техничке помоћи ММФ-а у 2012. години израђен је и усвојен документ „Стратегија рада и развоја ПУРС за период 2013-2015“. Ова стратегија треба да обезбиди услове за досљедну примјену Закона о пореском поступку РС, новог начина опорезивања непокретности, нових закона о административним и комуналним таксама, као и нове облике регулације у опорезивању приређивања игара на срећу. Кроз стратешки план се мора остварити и главни циљ, а то је прикупљање адекватног износа пореза, доприноса, такси и других накнада у складу са законом и буџетским оквиром који сваке године утврђује Влада РС, а доноси Народна скупштина РС. По усвајању Стратегије, приступило се изради **Акционог плана за провођење стратегије** у којем су прецизно дефинисане активности, носиоци и рокови за поједине активности. Све организационе јединице ПУРС су, приликом израде Плана рада за 2013. годину, узеле у обзир активности из овог Акционог плана.

Крајем фебруара 2012. године потписан је **Меморандум о сарадњи у вези са размјеном података између ПУРС и Савеза општина и градова**. У складу с тим, општинама је стављен на располагање сет извјештаја (7 извјештаја у секцији 16.01 на Report Server-у) и пуштен у рад систем аутоматске доставе извјештаја као и директан приступ путем интернет VPN-а за оне општине које су се изјасниле за ту варијанту њиховог кориштења. На овај начин смо постигли једнообразно извјештавање према локалним заједницама, те смањили потребу да се раде једнократни „ad hoc“ извјештаји.

Неке општине су изразиле потребу да се креирају извјештаји у вези праћења примјене новог Закона о порезу на непокретности, па су покренуте процедуре за израду још два извјештаја у вези поменутог Закона.

Пореска управа РС је узела учешће и у мултиресорној радној групи која је добила задатак да предложи конкретна рјешења којим би се унаприједио **процес регистрације правних лица у Републици Српској**. Рад ове радне групе координиран је од стране Министарства за економске односе и регионалну сарадњу РС. Сви завршни документи ове радне групе усвојени су крајем године од стране Владе РС.

Реформа регистрације правних лица у РС дефинише реализацију „one-stop-shop“-а за регистрацију пословних субјеката са Агенцијом за посредничке, информатичке и финансијске услуге као административно-техничким сервисом, уз електронско увезивање свих институција у ланцу регистрације и уз задржавање примарне улоге привредних судова/општинских одјељења за привредне дјелатности и неизмијењену улогу нотаријата, при чему се трошкови регистрације драстично смањују умањивањем или укидањем такси и накнада које будући пословни субјекти тренутно плаћају.

Радна група је усвајањем завршних докумената од стране Владе РС, окончала свој посао, а сада предстоји практична реализација коју би, по закључку Владе РС требало да преузме мањи пројектни тим који треба бити формиран.

У октобру 2011. године, Влада РС је именовала представнике РС у **Привременом одбору и секторске пододборе за праћење реализације обавеза из Споразума о стабилизацији и придруживању и Привременог споразума о трговини и трговинским питањима**. У раду Привременог одбора учествовала је и представница Пореске управе РС. У току фебруара 2012. године интензивно се радило на изради Документа за дискусију за 4. састанак Пододбора за трговину, индустрију, царине и сарадњу са другим земљама кандидатима са представницима Европске комисије који је одржан 20. и 21.03.2012. године у Сарајеву. У дијелу Документа који се односи на директно опорезивање и административне капацитете ПУРС сачињена је информација о активностима и битним дешавањима у периоду од марта 2011. до фебруара 2012. године и достављена координатору у Министарство финансија РС и Министарство економских односа и регионалне сарадње РС.

ЗАКЉУЧАК

Када се сагледају сви проблеми са којима се Пореска управа РС суочава у свом раду, те узимајући у обзир опште стање у привреди и постојећу економску ситуацију, можемо бити задовољни резултатима које смо остварили у 2012. години.

Прије свега, истичемо да смо у 2012. години **наплатили 2,05 милијарди јавних прихода** од чега се на фондове социјалног осигурања односи 1,32 милијарде прихода. Такође, постигнута је значајна ажурност на пољу уноса и обраде пореских пријава, смањен је број пореских обвезника који не подносе пореске пријаве, а повећан број оних који пријаве подносе електронским путем што је, између осталог, и посљедица доношења Правилника о поступку и начину подношења пореских пријава („Службени гласник РС“, број 35/12) који предвиђа обавезно подношење електронских пријава 1002 за пореске обвезнике који имају више од 15 запослених.

Интензивирани су активности и на пољу редовне наплате доношењем рјешења/опомена за плаћање јер ове мјере дају значајне резултате у наплати пријављених обавеза.

Примјена Закона о порезу на непокретности је, углавном, текла према предвиђеној динамици. Фискални регистар непокретности успостављен је на нивоу свих података које треба да садржи у складу са Законом о порезу на непокретности изузев у дијелу који се односи на плаћеност обавеза. Успјешно је извршена процјена непокретности према моделу масовне процјене о чему говори податак да је најмање приговора на пореске рачуне било по основу процијењене вриједности непокретности. Ријешен је и значај број приговора, а тежиште рада у наредном периоду биће достављање неуручених рачуна и рјешавање сложених приговора на пореске рачуне који носе значајнији износ пореза.

У 2012. години настављене су активности на **имплементацији Интегрисаног информационог система** за потребе ПУРС који ће омогућити ефикасно управљање јавним приходима РС кроз поједностављен процес пружања услуга пореским обвезницима и јавним институцијама. У јуну мјесецу потписан је уговор о набавци и имплементацији Интегрисаног информационог система која ће трајати четири године.

Посебно је важно истаћи да смо прилагођавање бројним измјенама законских прописа, формирање и вођење Јединственог система регистрације, контроле и наплате доприноса, успостављање Фискалног регистра непокретности и друге, у смислу материјалних и људских ресурса, захтјевне реформе пореског система провели без додатних финансијских средстава са постојећим бројем запослених уз максималну реорганизацију и рационализацију послова унутар Пореске управе РС.

И у наредном периоду ћемо настојати да реализујемо све задатке и циљеве који су пред нама, а који су, прије свега, дефинисани „Стратегијом рада и развоја ПУРС за период 2013-2015“. године уз стално јачање повјерења јавности у порески систем кроз потпуну транспарентност рада Пореске управе.

ПОРЕСКА УПРАВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Трг Републике Српске 8

78 000 Бања Лука

Тел: 051/332-300   Факс: 051/332-336

<http://www.poreskaupravar.org>

E-mail: kontakt@poreskaupravar.org

Говорна пошта (call centre): 051/345-080